

**PROGRAM ROZVOJA OBCE
BENIAKOVCE
2015 – 2020 (2025)
JANUÁR 2016**

**Vypracoval:
Bc. Lucia Palečková**

OBSAH

1 ÚVOD3

2 ANALYTICKÁ ČASŤ5

2.1 GEOGRAFICKÉ, KULTÚRNO-HISTORICKÉ, A SOCIÁLNO-EKONOMICKÉ VÝCHODISKÁ5

2.1.1 Geografické východiská5

2.1.2 Kultúrno-historické východiská9

2.1.3 Sociálno-ekonomické východiská11

3 ANALÝZA A ZHODNOTENIE REALIZOVANÝCH STRATÉGIÍ A OPATRENÍ.....30

3.1 SWOT analýza30

3.1.1 Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja.....32

3.1.2 Finančná analýza33

4 STRATEGICKÁ ČASŤ37

4.1 Rozvojová stratégia37

4.1.1 Ciele a priority37

4.1.2 Finančný plán.....42

5 PROGRAMOVÁ ČASŤ.....46

5.1 ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE46

5.2 MONITOROVANIE A HODNOTENIE.....48

6 ZÁVER.....49

7 PRÍLOHY.....50

1 Úvod

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (PRO) je základným dokumentom systematického a koncepčného rozvoja obce Beniakovce v horizonte 5 – 10 rokov. Dosiahnutie strategického cieľa PRO obce prekračuje trvanie volebného obdobia, preto pri jeho spracovaní aj pri určení spôsobov ich dosiahnutia sa prihliada na zhodu názorov obyvateľov obce aj jej vedenia.

Tento dokument však ako aj ostatné strategické dokumenty je dôležitý a užitočný tak ako sa mu dôležitosť pripisuje. Vzhľadom na jeho záber, by mal byť najzákladnejším dokumentom týkajúcim sa rozvoja obce a s tým súvisiaceho programu. Po schválení obecným zastupiteľstvom má byť pre stanovené obdobie rozhodujúcim programovým rozvojovým dokumentom obce aj pre jej všetkých predstaviteľov.

Povinnosť obce vypracovať PRO vyplýva zo zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorý definuje Program rozvoja obce ako *„strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza, a je vypracovaný podľa záväznej časti územno-plánovacej dokumentácie obce“*. Spracovaním tohto dokumentu obec napĺňa jeden zo základných princípov regionálnej politiky Európskej únie – princíp programovania.

Hlavné ciele PRO:

- analyzovať hospodársky a sociálny rozvoj obce, smer jej vývoja
- stanoviť ciele a prvoradé potreby
- určiť úlohy a prvoradé potreby v rozvoji technickej infraštruktúry, sociálnej infraštruktúry, v oblasti starostlivosti o životné prostredie, v oblasti vzdelávania, športu, kultúry a v ďalších oblastiach podpory regionálneho rozvoja
- navrhnuť finančné a administratívne zabezpečenie cieľov obce
- sformulovať stratégiu smerovania daného územia, ktorá vyjadruje ekonomické a sociálne záujmy občanov (širokej verejnosti) a zároveň je v súlade s vyššími koncepciami štátu, VÚC, príslušného mikroregiónu, rezortnými stratégiami, záujmami ochrany životného prostredia, kultúrneho dedičstva a pod.
- zabezpečiť kontinuitu rozvoja obce bez ohľadu na momentálne personálne obsadenie vo vedení obce

- určiť možnosti využitia dotácií na financovanie zámerov obce (schválený Program rozvoja obce je prílohou pri žiadostiach o čerpanie dotácií z fondov Európskych spoločenských v oblasti rozvoja obce)

Hoci tento program nie je právne záväzným dokumentom tak ako je Územný plán obce, je nevyhnutné vnímať ho ako základnú koncepciu, ktorá uvádza hlavné problémy, ktoré sú spoločné pre hospodársky a sociálny rozvoj dotknutého územia a tiež určuje opatrenia, ktoré by mali pomôcť k ich riešeniu. Program je otvoreným dokumentom, čo znamená, že je potrebné ho na základe vopred stanovených pravidiel aktualizovať alebo doplniť.

Hlavné východiská pri tvorbe Programu rozvoja obce Beniakovce:

- zákon 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení
- zákon 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy
- zákon 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja a metodický pokyn pre tvorbu PHSR
- Stratégia rastu EÚ do roku 2020
- Partnerská dohoda na roky 2014 - 2020
- Program rozvoja vidieka SR na programovacie obdobie 2014 - 2020
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja KSK
- Územný plán obce Beniakovce
- Dotazník realizovaný za účelom vypracovania PHSR obce Beniakovce
- údaje o obci z SOBD 2011 a z interných evidencií obce
- projektová dokumentácia obce

Program rozvoja obce Beniakovce sa zaoberá riešením rozvoja obce Beniakovce na základe jej špecifik a požiadaviek ako aj požiadaviek modernej spoločnosti. Tento dokument môže prispieť k zlepšeniu prosperity územia obce Beniakovce a zároveň vyjadruje spoločnú víziu do budúcnosti, čo sa týka jej vlastného rozvoja, ktorá je založená na výsledkoch strategického plánovania. Navrhované aktivity vychádzajú z lokálnych podmienok a miestnych potrieb a smerujú k zlepšeniu kvality života v obci.

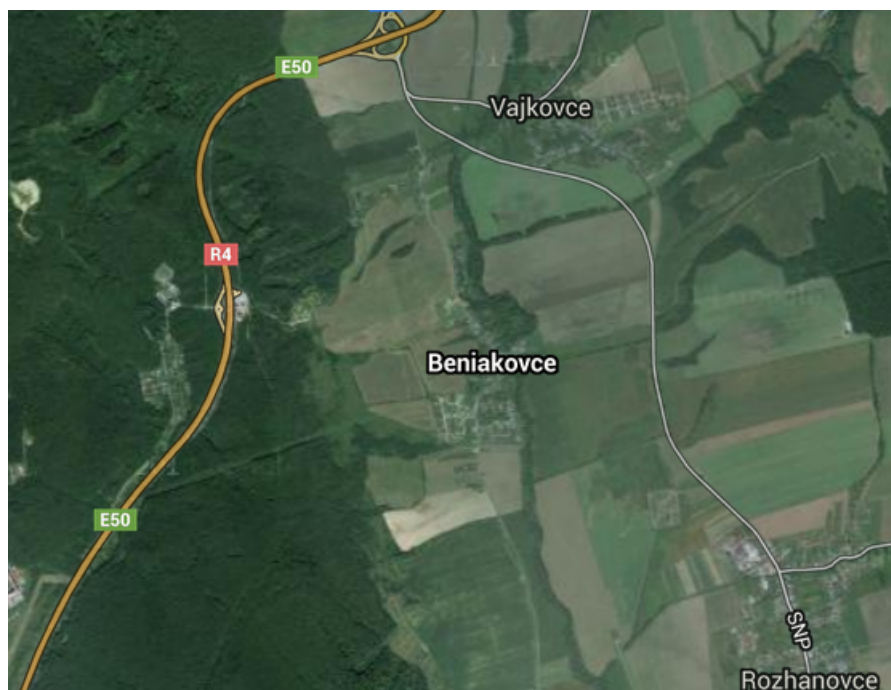

2 Analytická časť

2.1 Geografické, kultúrno-historické, a sociálno-ekonomické východiská

2.1.1 Geografické východiská

Obec Beniakovce leží na nezalesnenom východne orientovanom svahu Košickej kotliny, v nive rieky Torysy na jej pravom brehu. Územie obce leží v nadmorskej výške 195 - 360 m n. m.. Západnú hranicu katastra lemuje les ležiaci v susednom katastri.

zdroj: www.google.sk/maps

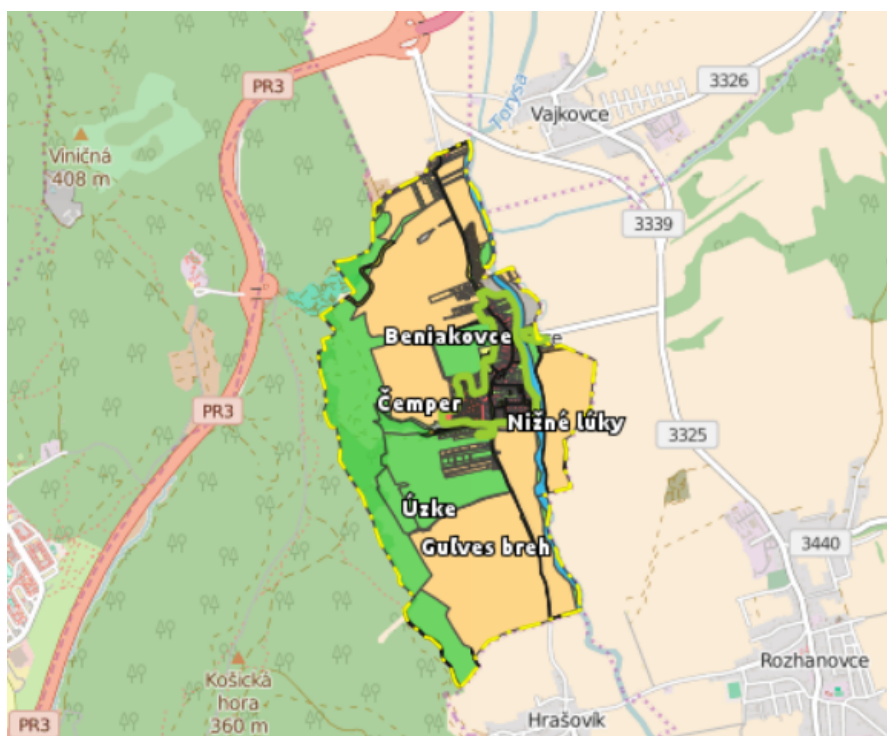
Obec leží asi 8 - 10 km severovýchodne od Košíc a asi 25 km juhovýchodne od Prešova. S týmito mestami ju spája diaľnica vzdialená od obce asi 500 metrov. Obec a okolie tvorí na východ orientovaný svah prechádzajúci do poľnohospodárskej krajiny v okolí nivy Torysy. Podľa údajov ÚPN je územie obce rozčlenené do troch typov, ktoré predstavujú homogénne priestorové celky a to: rovinná poľnohospodárska lúčno-oráčinová krajina vo východnej časti, mierne sa zvažujúca poľnohospodárska lúčno – oráčinová krajina vo východnej časti, mierne

sa zvažujúca poľnohospodárska lúčno – pasienkárka krajina v západnej časti územia a urbanizovaná rovinná krajina v nive Torysy, do ktorej sa zahŕňa aj záhradkárka oblasť. Celkovo má obec rozlohu 378 ha.

Značná časť územia je premenená na polia, plochy lúk sa znižujú a lesy sú zachované len pozdĺž západnej hranice územia. Čo sa týka flóry, je územie v tejto oblasti dosť chudobné. Celé územie je v povodí rieky Torysa. Torysa tvorí aj jej východnú hranicu spolu s obojstrannými prítokmi. Prítok, ktorý preteká cez južný okraj zastavaného územia nie je pomenovaný, no má upravené koryto. Katastrom obce prechádza elektrické vedenie VN. Obec je plynofikovaná a plynofikácia je riešená vlastnou RS. Zásobovanie pitnou vodou je zabezpečené celoobecným vodovodom v správe VVS-OZ Košice. Obec nemá vybudovanú splaškovú kanalizáciu. Z hľadiska napojenie na verejnú telekomunikačnú sieť patrí územie do primárnej oblasti Košice 055.¹

Kataster obce hraničí s katastrami obcí:

- Budimír (na SZ)
- Košice - Východ (na Z)
- Vajkovce (SV)
- Rozhanovce (V)
- Hrašovík (na J)

Zdroj: <http://geosense.sk/geoportal/beniakovce/?lang=cs>

¹ Porov.: ÚPN – O Beniakovce

Obec Beniakovce je členom Združenia miest a obcí Slovenska (ZMOS). Združenia obcí Torysského mikroregiónu, ktorého členmi sú aj obce: Nová Polhora, Kráľovce, Budimír, Rozhanovce, Hrašovík, Košická Polianka, Košické Olšany, Sady nad Torysou, Chrastné, Ploské, Vyšná Hutka a Vajkovce. Tiež je členom Miestnej akčnej skupiny MAS OPAL.²

Vzhľadom na svoju polohu sú na obec a jej kataster kladené vysoké nároky pri riešení rozvoja vo všetkých oblastiach (bývanie, občianskej vybavenosti, výroby, športu, rekreácie, dopravy, technickej infraštruktúry, ako aj ochrany prírody).

Z geografického hľadiska je pre obec charakteristický prírodný potenciál, ktorý ovplyvňuje najmä poloha obce. Podľa geomorfologického členenia leží obec v Alpsko-himálajskej sústave, podsústave Karpaty, provincii Západné Karpaty, subprovincii Vnútorne Západné Karpaty, v Lučenecko-košickej zníženine, v celku Košická kotlina.³

Z pohľadu krajiny štruktúry je kataster obce z dominantnej časti poľnohospodárskou krajinou v nive rieky Torysy, ktorá na seba viaže sporadickú brehovú zeleň. Lesy zaberajú v riešenom území len nepatrnú časť v západnej časti územia a patria do komplexu Košická hora. Hospodársku základňou územia je najmä poľnohospodárstvo. Poľnohospodársku výrobu v obci vykonáva Agrodružstvo Rozhanovce. Poľnohospodársky dvor na území obce Beniakovce je asanovaný a na jeho ploche je výstavba obytného súboru Satelit. Lesné hospodárstvo, ťažba surovín, priemyselná výroba, skladové hospodárstvo nie sú v obci zastúpené.⁴

Tabuľka č. 1

Klasifikácia pôdy katastra obce Beniakovce

Celková výmera pôdy spolu	378 ha
Z toho poľnohospodárska pôda	321 ha
Z toho nepoľnohospodárska pôda	57 ha
Celková výmera lesnej pôdy	0 ha

zdroj: obec Beniakovce

Poľnohospodárska výroba je prevažne zameraná na rastlinnú výrobu. Na území obce pôsobí poľnohospodárske družstvo Agrodružstvo Rozhanovce. Na území sa nenachádza PD. Plochy

² Porov.: www.obecbeniakovce.sk

³ Porov.: ÚPN – O Beniakovce

⁴ Porov.: ÚPN – O Beniakovce

sú intenzívne využívané na pestovanie poľnohospodárskych plodín. Takmer 74% územia tvorí orná pôda. Celkovo je to viac ako 270 ha.

Krajinný obraz skúmaného územia tvorí typická poľnohospodárska krajina so sporadickou brehovou zeleňou vodných tokov a mŕtveho ramena rieky Torysy, ktoré vzniklo pri úpravách toku v tomto úseku a ktoré je pri vysokých stavoch vody zaplavované. Lesy zaberajú v riešenom území len nepatrne plochy v jeho západnej časti a patria do lesného komplexu Košická hora. Sú to prevažne dubovo-hrabové lesy, nižšieho vzrastu. Vegetácia v zastavanom území obce je tradične vidiecka, je kultúrneho charakteru, značne plochy však zaberá aj synantropná vegetácia. Tvorená je predovšetkým vegetáciou úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch, záhradkárskejších lokalitách a drevinovou vegetáciou na verejných priestranstvách – najmä na cintoríne.

Krajinno-ekologické komplexy (KEK) predstavujú homogénne priestorové celky. Katastrálne územie obce Beniakovce bolo rozčlenené do nasledovných typov KEK:

I. Rovinná poľnohospodárska lúčno - oráčinová krajina so zachovalým brehovým porastom vodného toku Torysy a mŕtveho ramena. Tieto brehové porasty, ktoré sa tiahnu po celej dĺžke katastrálneho územia v smere sever - juh sú ekostabilizačným prvkom poľnohospodárskej krajiny. Ide o východnú časť skúmaného územia.

II. Mierne na východ sa zvažujúca poľnohospodárska lúčno - oráčinová krajina s nízkym zastúpením ekostabilizačných prvkov. Jediným ekostabilizačným prvkom tohto KEK sú malé plochy trvalých trávnych porastov s izolovanými krovinnými porastmi remízok.

III. Mierne na východ sa zvažujúca poľnohospodárska lúčno – pasienkárská krajina s krovinnými porastmi remízok po západnej strane skúmaného územia. Z ekologického hľadiska ide o relatívne stabilizovanú krajinu, ktorej stabilita je umocnená lesným komplexom Košickej hory, ležiacom v dotyku na susednom katastrálnom území.

IV. Urbanizovaná rovinná krajina v nive rieky Torysa s vegetáciou úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch a drevinovou vegetáciou na cintoríne. Do tohto KEK je zahrnutá i záhradkárska lokalita ležiaca v severnej časti obce.⁵

Čo sa týka klimatej oblasti klimatické podmienky sú ovplyvňované kontinentálnym podnebím. Územie katastra leží z klimatického hľadiska v teplom, mierne vlhkom okrsku teplej oblasti s chladnou zimou. Priemerná ročná teplota sa nachádza v intervale od 7,7 °C do 10,5 °C, ale v posledných rokoch kvôli globálnemu otepľovaniu dochádza k zvýšeniu

⁵ Porov.: ÚPN – O Beniakovce

priemernej teploty a menšej zrážkovej činnosti. Klíma je teplá a mierne vlhká. Prevládajúci smer vetra je severný až severozápadný.⁶

Jedinou riekou v katastri obce Beniakovce je rieka Torysa, ktorá pramení v Levočských vrchoch a má dva prítoky (mŕtve ramená). Najsuchším mesiacom Torisy je január, kedy je značná časť zrážok viazaná v podobe snehu. Najvodnatejším mesiacom je naopak marec. Najvýznamnejším prítokom Torisy je rieka Sekčov. Pramení v pohorí Čergov a odtiaľ aj pochádza voda väčšiny jeho prítokov. Tok je dlhý 44,3 km a odvodňuje povodie veľké 355 km². Z hydrologického hľadiska je zaujímavý vodný režim, teda zmeny vodnatosti tokov počas jednotlivých období roka. Obidva hlavné toky Sekčov i Torysa, majú vodný režim podobný.⁷ V katastri obce sa nachádzajú lesné porasty v minimálnom zastúpení pozdĺž západnej hranice katastra. Floristicky je územie pomerne chudobné. Je tu zastúpená aj nelesná drevinová vegetácia najmä v blízkosti vodných tokov. Porasty krovín sú zastúpené slabo. V nive Torisy sú zastúpené brehové porasty.

2.1.2 Kultúrno-historické východiská

Prvá zmienka o obci je z roku 1379 Benyekfalua. V ďalšom historickom vývoji sa názov obce menil nasledovne: 1404 Benyek, 1427 Benek, 1773 Benakowece, 1808 Beňákové, 1948 Beniakovce. Po maďarsky sa obec úradne nazývala Benyék.

Obec patrila pod Abovsko-turniansku župu, okres Košice, košický kraj. Od roku 1960 obec patrí pod Košice-vidiek, východoslovenský kraj.

Vyvinutá obec sa spomína 1379. Vznikla v čase Rozgoňovcov (po 1270), 1404 bola majetkom tunajších zemanov (Benyekiovcov). V roku 1427 mala 8 port, 1630 odviedla deviatok po polovici porte od gazdov i želiarov. V roku 1715 mala 2 domácnosti, 1772 mala obec 26 rodín, 1828 mala 32 domov a 243 obyvateľov. V 18. storočí boli zemepánmi rodiny Palásthyovcov, Szatmáryovcov, Mariá ssyovcov, Kapyovcov, Kendiovcov, Soósovcev.

V obci je kostol z prvej polovice 20.storočia a evanjelická modlitebňa. Podľa dostupných informácií sa obyvatelia obce rozhodli už v roku 1926 vybudovať si vlastný kostol. Obec patrila pod farnosť Košická Nová Ves a veriaci kostol navštevovali pešo cez les do vzdialenosti asi 5 kilometrov. Nezachovalo sa veľa záznamov o stavbe kostola, aj pamätníci už postupne vymierajú a tak vieme len o skutočnosti, že z mozoľov a odriekania starých rodičov bola postavená skôr malá kaplnka, ako kostol. Avšak kapacitne vyhovoval vtedajšiemu rímsko-katolíckemu spoločenstvu, ktoré bolo v evanjelickej a kalvínskej obci v menšine, tvorila ho tá chudobnejšia časť obyvateľov.

⁶ Porov.: www.shmu.sk

⁷ Porov.: www.obecvajakovce.sk

Iniciatíva ku stavbe kostola vyšla od vtedajšieho duchovného správcu farnosti Košická Nová Ves - pamätníci si spomínajú že sa volal vdp. Balog. Do farnosti Košická Nová Ves patrila aj obec Hrašovík a vtedy sa jej obyvatelia veľkou mierou pričínili svojimi finančnými príspevkami pri stavbe beniakovského kostola. Paradoxom bolo, že po jeho dokončení sa filiálka Beniakovce priradila k farnosti Budimír a tak veriaci z Hrašovíka nevyužívali kostol tak, ako bolo zámerom vtedajšieho duchovného správcu farnosti. Nesmierne obete však museli prinášať najmä domáci veriaci, aby sa stavba úspešne dokončila. Najviac prispeli lepšie situované katolícke rodiny: Babjakova, Kmecova, Harčárova, Mattova, Hrabovecka, aj rodiny zmiešané : Makóova a to finančne aj materiálne. Tí čo mali majetku menej, pomáhali svojimi pracovitými rukami. Pôvodná podoba nie je zdokumentovaná. Starším veriacim sa vybavuje len jeho skromné zariadenie, malý drevený chór, na ktorom mohli muži stáť len v jednom rade a tiež veľmi ticho znejúce staručké harmónium. V kostole chýbalo schodište a na chór sa stúpalo z priestorov kostola po širokom drevenom rebríku. V ďalších rokoch sa kostol niekoľkokrát opravoval. Veľké poškodenie strešnej krytiny a popraskanie kostola spôsobila tlaková vlna spôsobená vyhodnotením železobetónového mosta cez rieku Torysu pri ústupe nemeckých vojsk v roku 1945 – tu sa musel kostol prvý raz opraviť. Pri jeho ďalšej oprave sa vybudovalo nové schodište z vonkajšej strany, ktoré bolo nekryté. Až v ďalších rokoch bolo zakryté plechom a taktiež bol rozšírený chór tak, aby mohol pojsť viac mužov. Upravil sa vchod do sakristie, ktorý bol pôvodne orientovaný zo severnej strany. Tu sa urobila orientácia vchodu na južnú stranu, pribudovalo sa kryté schodište a chodník ku vchodu. Zakúpil sa tiež nový organ, ktorý sa používa dodnes, vymenil sa staručký klasický oltár za drevený obetný stôl a ambonu. V roku 1984 za pôsobenia vdp. Kendru sa uskutočnila posledná oprava kostola a to: obmurovanie vchodu na chór, výmena pôvodných okien a nové vymaľovanie. Interiér bol skráslený stropnými maľbami, ktoré vytvoril maliar Milan Havrila.⁸

Na území obce sa nenachádzajú žiadne pamiatkovo chránené objekty zapísané v ÚZKP SR. V katastri je päť archeologických nálezísk.⁹

⁸ www.obecbeniakovce.sk

⁹ Porov.: ÚPN – O Beniakovce

2.1.3 Sociálno-ekonomické východiská

Obec Beniakovce leží v oblasti medzi dvoma najvýznamnejšími mestami Východného Slovenska, medzi Košicami a Prešovom. Väčšina obyvateľov je závislá na každodennom dochádzaní za prácou do týchto miest, no aj do miest, ktoré sú od obce vzdialenejšie, či do zahraničia. Rozvojový potenciál obce je spätý aj jej postupným rozširovaním, čo naznačuje aj vzrastajúci trend nárastu obyvateľstva v posledných rokoch.

Tabuľka č. 2
Počet obyvateľov podľa výsledkov sčítania obyvateľstva, domov a bytov 2011 ŠÚSR

Tabuľka č. 3

Rok	Obyvateľstvo trvalo bývajúce									hospodáriace domácnosti	Obývané		
	Spolu	ženy	v predproduktívnom veku 0- 14	v poproduktívnom veku 65 +	ekonomicky aktívne						byty		domy
							pracujúce v sektore				spolu	v rodinných domoch	
							Spolu	odchádzajúce za prácou	primárnom				
2011	619	316	124	58	305	227	15	91	179	173	175	144	146

Zdroj: Štatistický lexikón obcí Slovenskej republiky 2011, s. 213

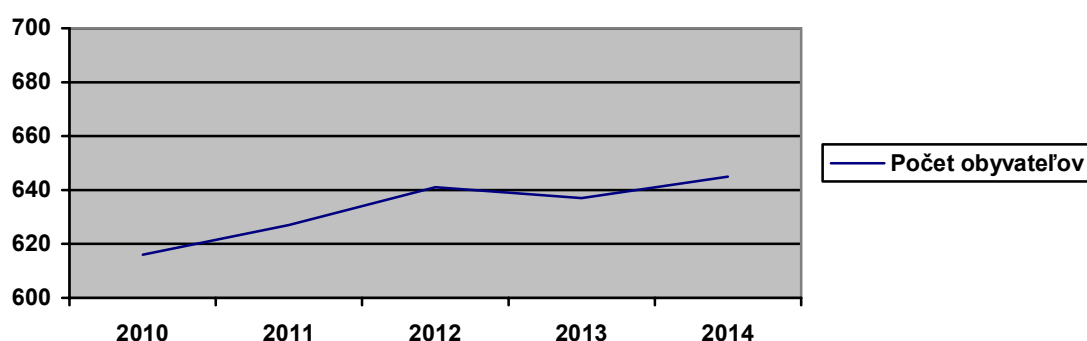
Štruktúra obyvateľstva v rokoch 2010 – 2014

Rok	pred produktívny vek		produktívny vek		po produktívny vek		Celkový počet obyvateľov	Index starnutia
	0-14 rokov		15-65 rokov		65 rokov a viac			
	počet	%	počet	%	počet	%		
2010	113	18,34	400	64,94	103	16,72	616	91,15
2011	124	19,78	447	71,29	56	8,93	627	45,16
2012	121	18,88	457	71,29	63	9,83	641	52,07
2013	116	18,21	458	71,90	63	9,89	637	54,31
2014	116	17,98	465	72,09	64	9,92	645	55,17

Zdroj: Evidencia obyvateľstva obce Beniakovce

Graf č. 1

Vývoj počtu obyvateľstva obce Beniakovce v rokoch 2010 – 2014

Ako môžeme vidieť podľa tabuliek č. 2 a č. 3 a grafu č. 1, v obci Beniakovce je v poslednom období zaznamenaný mierny nárast obyvateľstva. Vývoj za posledných päť rokov vykazuje vzrastajúcu tendenciu počtu obyvateľov. Súvisí to pravdepodobne v najväčšej miere hlavne s vybudovaním nových obytných jednotiek a migráciou obyvateľstva z miest do obcí, čo môžeme deklarovať aj na údajoch z evidencie obyvateľstva podľa tabuľky č. 4. Ako vidieť hlavne v prvých dvoch skúmaných rokoch sa výrazne zvýšil celkový prírastok obyvateľstva a to z väčšej miery, kvôli migrácii obyvateľstva.

Podľa údajov za posledné dva roky môžeme pozorovať, že v roku 2013 mal prirodzený prírastok/úbytok negatívny charakter a predstavoval úbytok -4 obyvateľov, čo je z väčšej miery rozdiel medzi prisťahovanými a odsťahovanými za dané obdobie. Prírastok/úbytok sťahovaním predstavuje počet prisťahovaných a odsťahovaných obyvateľov za dané obdobie, čo v roku 2013 bol úbytok -4 obyvateľov, čo je oproti minulým rokom značný pokles, no nasledujúci rok má opäť stúpajúcu tendenciu. Celkový prírastok, ktorý tvorí súčet prirodzeného prírastku a prírastku sťahovaním bol tak za dané obdobie 57 obyvateľov. V roku 2014 zaznamenala obec prirodzený úbytok -1 obyvateľov. Prírastok sťahovaním v roku 2014 predstavoval 9 obyvateľov, takže celkový prírastok v roku 2014 bol 8 obyvateľov.

Tabuľka č. 4

Prirodzený prírastok obyvateľstva

Rok	Narodení	Zomrelí	Prirodzený prírastok (-úbytok)	Prisťahovaní	Odsťahovaní	Prírastok (-úbytok)	Celkový prírastok (-úbytok)
2010	8	8	0	27	3	24	24
2011	4	4	0	22	8	14	14
2012	6	3	3	27	15	12	15
2013	5	4	1	9	14	-5	-4
2014	6	7	-1	24	15	9	8

Zdroj: Obec Beniakovce

Tabuľka č. 5

Index vitality v obci Beniakovce v rokoch 2010 – 2014

Rok	2010	2011	2012	2013	2014
index vitality	109,71	221,43	192,06	184,06	181,25

Index vitality v porovnávaných rokoch dosahuje hodnotu nad 100%, klesajúcu tendenciu zaznamenávame po roku 2011, kedy bol index vitality na úrovni cez 200%. No vo veľkej miere sa drží na pomerne rovnakej úrovni. Tento pokles však nespôsobuje nižší počet detí, ktorý sa vo veľkej miere veľmi nemení, ani zvýšený počet obyvateľov v poproduktívnom veku, ktorý je tiež pomerne dlhodobo na rovnakej úrovni. Je evidovaný mierny pokles oboch. Index vitality pod úrovňou 100% znamená starnutie populácie, to znamená, že počet ľudí v poproduktívnom veku začína prevyšovať počet ľudí v predproduktívnom veku. Podľa údajov v tabuľke vidíme, že v obci Beniakovce ešte tento index nepoklesol pod hranicu 100%, aj keď v posledných dvoch sledovaných rokoch ukazovatele predproduktívneho veku stagnujú a ukazovatele poproduktívneho veku majú veľmi miernu stúpajúcu tendenciu. Hodnoty indexu vitality však ani zďaleka nenaznačujú, žeby v blízkej dobe hrozilo zostarnutie obyvateľstva.

Tabuľka č. 6

Index starnutia v obci Beniakovce v rokoch 2010 – 2014

Rok	2010	2011	2012	2013	2014
index starnutia	91,15	45,16	52,07	54,31	55,17

Dôležitou charakteristikou vekového zloženia vo vyspelých krajinách je populačné starnutie, ktoré sa postupne zrýchľuje. Tento proces možno sledovať aj v rámci Košického kraja. Môžeme to sledovať aj podľa údajov obce Beniakovce. Podľa indexu starnutia môžeme sledovať, že starnutie nemá vo väčšej miere stúpajúcu tendenciu a od roku 2014 prekračuje úroveň 50%. So zvyšujúcim sa podielom poproduktívnej časti obyvateľstva zároveň narastá aj priemerný vek obyvateľstva. Podľa štatistiky však v rámci Košického kraja má okres Košice – okolie stále najmladšie obyvateľstvo, čo znamená, že v tomto okrese je aj jeden z najnižších priemerných vekov obyvateľstva.¹⁰

Z pohľadu budúceho vývoja obce terajšia demografická štruktúra obce vytvára priaznivé predpoklady pre rast počtu obyvateľstva. Nárast počtu obyvateľstva sa predpokladá aj z dôvodu výstavby nových IBV. Počet obyvateľov v poproduktívnom veku výrazne nevzrastá,

¹⁰

no zároveň ani príliš neklesá celkový počet detí do 14 rokov. V záujme dlhodobej udržateľnosti rozvoja aj ekonomickej stability obce je potrebné zvážiť opatrenia pre podporu obyvateľov tu už trvalo bývajúcich v produktívnom veku a zvoliť vhodnú motiváciu obyvateľov, aby nedošlo k negatívnemu vývoju. Za opatrenia pre udržanie priaznivého stavu považujeme za vhodné

- riešenie bytovej otázky mladých obyvateľov výstavbou nájomných bytov, čo zníži migráciu mladých do miest, prípadne vytvorenie podmienok pre individuálnu bytovú výstavbu
- motivácia mladých rodín formou akcií ako uvítanie do života, prípadne príspevku pri narodení dieťaťa
- vytvoriť opatrenia pre podporu mladých rodín a zlepšenie služieb v oblasti školstva (rozšírenie kapacity predškolského zariadenia a školského zariadenia, ich modernizácia a rekonštrukcia)

Tabuľka č. 7

Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

Zdroj: ŠÚSR, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Národnosť	Počet obyvateľov	Podiel v %
Slovenská	501	80,94
Maďarská	3	0,48
Rómska	107	17,29
Rusínska	1	0,16
Ukrajinská	0	0,00
Česká	0	0,00
Nemecká	0	0,00
Poľská	0	0,00
Chorvátska	0	0,00
Arabská	0	0,00
ruská	0	0,00
Židovská	0	0,00
Moravská	0	0,00
Bulharská	0	0,00
Ostatné	1	0,16
Nezistená	6	0,97
Celkom	619	100

Tabuľka č. 8

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského vyznania

Zdroj: ŠÚSR, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Náboženské vyznanie	Počet obyvateľov	Podiel v %
Rímskokatolícka cirkev	406	38,96
Gréckokatolícka cirkev	19	3,07
Pravoslávna cirkev	0	0,00

Evanjelická cirkev augsburského vyznania	89	14,38
Reformovaná cirkev	48	7,75
Náboženská spoločnosť Svedkovia Jehovovi	0	0,00
Bez vyznania	27	4,36
Nezistené	27	4,36
Iné	1	0,16
Bratská jednota baptistov	2	0,32
Celkom	619	100,00

Podľa údajov ŠÚ SR zo Sčítania obyvateľov domov a bytov 2011 je v obci Beniakovce najpočetnejšie zastúpená slovenská národnosť. Je tu tiež zastúpená maďarská, rómska, rusínska a iná národnosť. U 6 obyvateľov nebola národnosť zistená.

V hlavných liniách sú údaje podobné štatistickým údajom okresu Košice – okolie podľa PHSR KSK.

Podľa údajov štatistiky má najpočetnejšie zastúpenie Rímskokatolícka cirkev, Evanjelická cirkev augsburského vyznania, Reformovaná cirkev a Gréckokatolícka cirkev. Tiež sa obyvateľstvo hlásilo v oveľa menšej miere aj k cirkvi Bratská jednota baptistov a iným vyznaniam. U 27 obyvateľov nebolo vyznanie zistené.

Tabuľka č. 9

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva obce Budimír

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	Počet obyvateľov	Podiel v %
Základné	138	22,29
učňovské bez maturity	78	12,60
stredné odborné bez maturity	49	7,92
úplné stredné učňovské s maturitou	19	3,07
úplné stredné odborné s maturitou	103	16,64
úplné stredné všeobecné	14	2,26
vyššie odborné	4	0,65
vysokoškolské bakalárske	12	1,94
vysokoškolské Mgr., Ing., Dokt.	62	10,02
vysokoškolské doktorandské	3	0,48
bez vzdelania	125	20,19
nezistené	12	1,94

Zdroj: ŠÚSR, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Čo sa týka vzdelanostnej štruktúry, ako môžeme vidieť v tabuľke č. 9, ktorá je zhotovená podľa údajov zo SOBD z roku 2011, základné vzdelanie a učňovské vzdelanie bez maturity malo v roku 2011 216 obyvateľov. Stredoškolské a vyššie odborné vzdelanie malo

v sledovanom roku 315 obyvateľov. Vysokoškolské vzdelanie malo 77 obyvateľov a u 12 obyvateľov bolo vzdelanie nezistené, pričom 125 obyvateľov bolo bez vzdelania.

V obci Beniakovce je málotriedna Základná škola pre deti od 6 do 10 rokov. Škola má dve triedy, v ktorých sa spolu vyučujú dva ročníky. Kapacita školy je 30 žiakov. Zaškoľujú sa tu aj žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. V obci Beniakovce pôsobí aj Materská škola bez právnej subjektivity zriadená obcou. Žiaci druhého stupňa dochádzajú do ZŠ v Rozhanovciach, či Košiciach. Ostatné stupne vzdelania sú poskytované v najbližších mestách.

Základom finančného hospodárenia obce podľa zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení a zákona č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov je rozpočet obce v danom kalendárnom roku a ním sa riadi financovanie úloh aj funkcií obce. Musí zabezpečovať súlad príjmov a výdavkov a zodpovedné nakladanie s verejnými prostriedkami. Viacročné programovanie rozpočtu umožňuje lepšie prepojenie kapitálových výdavkov a implementáciu rozvojovej stratégie obce.

Tabuľka č. 10

Základné ekonomické ukazovatele v €

Ukazovateľ	2012
Príjmy z miestnych daní a poplatkov	20620
Príjmy z podielových daní	104673
Štátne dotácie, transfery a granty	10265
Nedaňové príjmy	7963
Príjmy celkom	143521
Bežné výdavky	143521
Kapitálové výdavky	
Výdavky celkom	143521

Zdroj: Obecný úrad Beniakovce

Tabuľka č. 11

Štruktúra obyvateľstva podľa ekonomickej aktivity

Ekonomická aktivita	Počet obyvateľov	Podiel v %
pracujúci okrem dôchodcov	230	37,16
pracujúci dôchodcovia	6	0,97
osoby na MD	4	0,65
osoby na rodičovskej dovolenke	17	2,75
nezamestnaní	65	10,50
študenti stredných škôl	28	4,52
študenti vysokých škôl	15	2,42
osoby v domácnosti	4	0,65
dôchodcovia	95	15,35
príjemcovia kapitálových príjmov	1	0,16
deti do 16 rokov	127	20,52
iná	11	1,78
nezistená	16	2,58

z toho ekonomicky aktívny	305	49,27
počet obyvateľov celkom	619	149,27

Zdroj: ŠÚSR, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Jednou z hlavných priorít obce je zvyšovať zamestnanosť a tak prispievať k zvyšovaniu životnej úrovne občanov. Podporou rozvoja podnikateľského prostredia, služieb a cestovného ruchu chce obec vytvoriť nové efektívne pracovné príležitosti pre nezamestnanú aktívnu pracovnú silu a tým postupne znižovať nezamestnanosť v obci.

Analýza nezamestnanosti vychádza z údajov z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, ktorý mapuje štruktúru nezamestnaných v okrese. V okrese Košice okolie bolo ku koncu roka 2014 percento nezamestnanosti 19,10% čo je 15 priečka z okresov v rámci SR. Percento nezamestnanosti v obci dosahuje viac ako 10 %, čo je oveľa nižšie vzhľadom na okresný priemer pri výpočte podielu nezamestnaných na celkovom počte obyvateľov.

Poskytnuté údaje potvrdzujú pomerne stabilný vývoj nezamestnanosti v sledovanom období na úrovni 15 %, čo zodpovedá miere evidovanej nezamestnanosti v okrese Košice - okolie.

Vývoj počtu nezamestnaných v obci je pomerne stabilný. Miera nezamestnanosti (pozitívne i negatívne) sa môže meniť aj podľa tvorby pracovných miest v meste Košice a Prešov a blízkom okolí, vzhľadom k dochádzkovej vzdialenosti. Obec Beniakovce je podľa údajov ŠÚSR radená na prvé miesto s najvyššou mierou dochádzky za prácou v okrese. Zníženie nezamestnanosti môže pozitívne ovplyvniť aj využívanie programov na podporu nezamestnanosti a sociálnej inklúzie, či zriadenie rôznych prevádzok schválených v projekte obnovy v obecných budovách. Vytváranie pracovných miest je tiež v rámci projektov Zamestnanosť a sociálna inklúzia a Európsky sociálny fond, do ktorých sa už obec môže zapojiť v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice. Aktivitu obce v týchto programoch je potrebné zvýšiť. Obec môže využiť aj inštitút verejno-prospešných prác ako spôsob znižovania nezamestnanosti formou organizovania aktivačných prác, čo prispieva aj rozvoju obce, zveľaďovaniu jej majetku a ochrane životného prostredia a zároveň pomôže dlhodobo nezamestnaným UoZ navyknúť si na pracovné návyky a získať nové skúsenosti, aby mali väčšiu šancu uplatniť sa na trhu práce.

Pre zníženie nezamestnanosti v obci je potrebné:

- stabilizovať počet obyvateľov s výhľadom na postupný nárast
- vytvoriť podmienky pre novú bytovú výstavbu
- podnietiť tvorbu pracovných príležitostí a podnikateľských aktivít v súkromnom sektore
- dobudovať zariadenia občianskej vybavenosti a služieb
- dobudovať technickú infraštruktúru ako nevyhnutný predpoklad rozvoja obce

Občianska vybavenosť a technická a energetická infraštruktúra

V obci vykonáva svoju činnosť Obecný úrad Beniakovce. Najvyšším výkonným a štatutárnym orgánom obce je starosta. Rozhodovacím orgánom v najdôležitejších otázkach života obce je obecné zastupiteľstvo, ktoré tvorí 7 poslancov volených tak, ako je volený starosta obce, v priamych voľbách.

Obec prostredníctvom zriadeného Spoločného obecného úradu Beniakovce vykonáva prenesené kompetencie výkonu štátnej správy pre oblasť územného plánovania a stavebného poriadku, ochrany životného prostredia, sociálnych služieb, prejednávania priestupkov, spracovania miezd a školstva. Ostatné kompetencie vykonáva vlastnými kapacitami pracovníkov.

V obci je katolícky kostol Najsvätejšieho srdca Ježišovho a evanjelická modlitebňa. Rímsko-katolícki a grécko-katolícki veriaci spadajú pod Rímsko-katolícku farnosť Rozhanovce a veriaci Evanjelickej cirkvi a. v. spadajú pod Evanjelický a. v. farský úrad Budimír. Výchovu a vyučovanie vykonáva Materská škola Beniakovce so školskou jedálňou a Základná škola Beniakovce pre deti od 6 – 10 rokov. Žiaci vyšších ročníkov dochádzajú do Základnej školy v Rozhanovciach, alebo Košiciach. V rámci občianskej vybavenosti v obci chýba zdravotné stredisko. Zdravotné stredisko je zriadené na území obce Kráľovce vzdialenej od obce Beniakovce asi 5 kilometrov. Pôsobí tam obvodný všeobecný lekár, detský lekár, zubný lekár a v blízkosti je aj lekárň. Prípadne dochádzajú do Rozhanoviec alebo Košíc.

Beniakovce spadajú pod pobočku Slovenskej pošty v obci Rozhanovce. V obci sú dve predajne potravín a hostinec. Výroba je zastúpená hlavne poľnohospodárskou činnosťou. V obci vykonáva činnosť Agrodružstvo Rozhanovce a SHR. Ďalej je v obci vybudovaný liehovar.

Tabuľka č. 12

Podnikateľské subjekty podľa pôsobenia v jednotlivých sférach

Rok 2014	Počet subjektov
Primárna sféra	
Poľnohospodárske družstvo	0
SHR	1
Spolu	1
Sekundárna sféra	
Pekáreň	
Píla	
Textilná výroba	
Výroba nábytku	
Výroba okien	
Výroba plastov	
Výroba technickej keramiky	

Iné	1
Spolu	1
Terciárna sféra	
Autoservis	
Čerpacia stanica	
Drogéria	
Geodetické služby	
Chemická ochrana rastlín	
Kaderníctvo	
Nábytok	
Obchod	
Obuv	
Oprava elektrospotrebičov	
Ostatné služby	
Pohostinstvo	1
Pohrebníctvo	
Potraviny	2
Reštaurácia	
Rozličný tovar	
Stavebné práce	
Stavebniny	
Stolárstvo/kamenárstvo	
Textil	
Trafika	
Zberné suroviny	
Zelenina	
Železiarenský tovar	
Iné	
Spolu	3
Celkom	4

V rámci súčasne zastavaného územia obce je plošne najrozsiahlejšou funkciou, funkcia bývania, doplnená plochami občianskeho vybavenia, poľnohospodárskej výroby a športu.

Budova obecného úradu s kultúrnym domom sa nachádza v centrálnej časti obce v uličnej zástavbe. Obec má cintorín a dom smútku. Požiarna zbrojnica nachádzajúca sa pri bývalom areáli hospodárskeho dvora je v nevyhovujúcom stavebno-technickom stave. V obytnom súbore Satelit II. je navrhovaný dom sociálnych služieb. V západnej časti obce je navrhované golfové ihrisko. Zariadenie telovýchovy a športu je zastúpené futbalovým ihriskom v susednom katastri obce Rozhanovce pri vstupe do obce. Navrhuje sa vybudovanie multifunkčného ihriska – nového športového areálu vo východnej časti obytného súboru Roveň, ktoré by bolo vybavené šatňami a hygienickým vybavením.

Obecná technická infraštruktúra je pomerne dobre vybudovaná. V obci je zavedený zemný plyn a vybudovaný vodovod. Obec je elektrifikovaná. Hromadnú dopravu zabezpečujú

pravidelné autobusové spoje SAD. Obcou tiež prechádzajú telekomunikačné káble a územie je pokryté signálom mobilných operátorov a TV signálom.

Územie obce je začlenené do širšieho okolia dopravnými väzbami vyššej aj nižšej kategórie, a to:

- cesta III. tr. napájaná na cestu III. tr. Vajkovce – Budimír a diaľnicu D1 Košice - Prešov
- cesta III tr., ktorá ústi do cesty I/50 Košice – Michalovce a I/68
- miestne komunikácie

Plánuje sa taktiež výstavba D1 Budimír – Bidovce. Miestne komunikácie majú zúžený priečny profil. Je potrebné vybudovať chodníky pozdĺž ciest III. triedy a miestnych komunikácií na celom území obce a cykloturistické chodníky.

Je potrebné vytvoriť priestorové podmienky pre dobudovanie odstavných a parkovacích plôch, ktoré v obci absentujú.

Železničná doprava do obce nie je vybudovaná.

Z hľadiska požiadaviek splnenia podľa materiálu európskej komisie „Európske **vodné cesty**“ nie je úsek riešeného územia zaradený.

Pre účely **cyklistickej** dopravy nie je vyčlenená samostatná komunikácia. Sieť účelových zariadení miestnych komunikácií slúži aj pre turistické trasy sprístupňujúce turistické miesta katastra. Nutnosť riešenia samostatných cykloturistických chodníkov sa predpokladá vzhľadom v nadväznosti na trasy navrhované VÚC Košice.

V **leteckej** doprave občania obce využívajú najbližšie vnútroštátne a medzinárodné letecké spojenia z medzinárodného letiska Košice vzdialeného 20 km od obce.

V obci prebieha bytová výstavba vidieckeho charakteru a tak parkovanie súkromných vozidiel je vyriešené v rámci garážovania v rodinných domoch, resp. odstavnými spevnenými plochami na vlastných pozemkoch, či samostatne stojacich garážach. Iné parkovacie plochy nie sú zriadené a stojí sa vedľa miestnych komunikácií alebo priamo na krajniciach vozoviek, tie však nemožno zaradiť medzi parkovacie plochy.

Zásobovanie obce **elektrickou energiou** sa vykonáva prostredníctvom troch transformačných staníc. Transformačné stanice sú osadené pri Toryse, smetisku a záhradkárskej oblasti. Rozvody v obci sú vybudované ako vzdušné vedenia na betónových stĺpoch trasované pozdĺž verejných komunikácií.

Obec Beniakovce je **plynifikovaná**. Sieť je dimenzovaná na vykurovanie a ohrev teplej vody v RD.

Na území obce existuje pevná **telefónna sieť** spoločnosti Slovak Telecom a mobilné telefónne siete T-Mobile a Orange a O2. Dosiahnutý stav dostatočne zabezpečuje súčasné potreby obce a vzhľadom na skutočnosť, že kapacita siete je vybudovaná s dostatočnou rezervou, umožní napojenie i budúcich záujemcov. Obec má zabezpečené aj pripojenie na internet.

Obec Beniakovce má zabezpečené zásobovanie vodou z celoobecného vodovodu v správe VVS, a. s. OZ Košice. Chýba zabezpečenie objemu vody do vodojemu. Stav je nutné posudzovať na základe ďalšieho vývoja bývania.

Odpadové vody sú odvádzané oddelene podľa ich pôvodu. Dažďové vody sú odvádzané sústavou cestných priekop do vodných tokov. Splaškové odpadové vody z domácností sú odvádzané do žump a následne sú vyvážané. Z hľadiska ochrany životného prostredia a rozširovaniu bývania je vypracovaný projekt riešenia celoobecnej splaškovej kanalizácie, ktorá by viedla do ČOV Rozhanovce. Momentálny stav vyhovuje podmienene. Vybudovaním kanalizácie a v intraviláne na miestach, kde neprechádza vodný tok taktiež dažďovej kanalizácie sa obmedzí zaplavovanie určitých územiach pri návalových dažďoch a zlepšia sa hygienické podmienky.

Katastrálnym územím obce prechádzajú tri vodné toky. Najväčším je rieka Torysa na východnej hranici katastra s obojstrannými prítokmi. Koryto je značne zahĺbené a pri príváloch dochádza k vybrežovaniu. K zaplavovaniu RD nedochádza. Brehy sú nespevnené a dochádza k ich narušeniu vplyvom eróznej činnosti pretekajúcej vody. Tento stav je tiež vyhovujúci podmienene a s rozvojom bývania je predpoklad nutnosti vybudovania melioračného kanálu.

V katastri obce sa nachádzajú aj dve hydromeliorácie, ktoré spravujú Hydromeliorácie, š. p..

Sociálna, zdravotná a kultúrna infraštruktúra

V súčasnosti v obci Beniakovce nie je žiaden objekt sociálnej starostlivosti. Sociálna infraštruktúra preto absentuje, no práve to kompenzujú okolité sídla, konkrétne zariadenia v meste Košice, v Poproči, Moldave nad Bodvou a Šemši. Obci zabezpečuje sociálne služby Spoločný obecný úrad Beniakovce. Dom sociálnych služieb je navrhovaný v obytnej zástavbe Satelit II. Tieto potreby sa obvykle obcou kompenzujú terénnou opatrovateľskou službou. Využívanou formou sociálnych služieb je práve poskytovanie opatrovateľskej služby priamo v domácnostiach formou opatrovateľiek. Táto je finančne najefektívnejšou formou sociálnej starostlivosti, nahrádza chýbajúce kapacity v sociálnych zariadeniach. Záujem občanov o poskytovanie opatrovateľskej služby v domácnostiach rastie. Snahou obecného úradu je vytvoriť prostredníctvom opatrovateľskej služby čo najkvalitnejšie podmienky pre skupinu občanov, ktorí sú na túto pomoc odkázaní. Forma ústavnej starostlivosti o starých občanov sa v obci neuplatňuje, na tento účel sa používajú zariadenia v regióne keď je zotrvanie občana v jeho pôvodnom prostredí vylúčené. Výhľadové demografické trendy Slovenska hovoria o všeobecnom starnutí populácie (najmä po roku 2005 sa výrazne zvýšilo percento obyvateľov v poproduktívnom veku), čo sa prejaví zvýšeným dopytom po sociálnych službách.

Zdravotná starostlivosť nie je v obci priamo dostupná. Základnú zdravotnú starostlivosť zabezpečuje ambulancie v najbližších mestách. Za odbornou zdravotnou ambulanciou a pohotovostnou službou dochádzajú občania do okresného mesta Košice.

V prípade realizácie výraznejšej bytovej alebo individuálnej bytovej výstavby však vzrastie počet obyvateľov natoľko, že možno bude potrebné nájsť vhodné priestory na vybudovanie vlastného zdravotného strediska v obci, vrátane detskej ambulancie.

V obci je kultúrny dom v budove obecného úradu. Objekt kultúry je momentálne kapacitne dostatočný. V obci je kostol – rímskokatolícky a evanjelická modlitebňa. Taktiež cintorín a dom smútku. Cintorín svojou rozlohou pre potreby obce momentálne vyhovuje.

Kapacity kultúrneho zariadenia nepokryjú potreby navrhovaného počtu obyvateľov vo výhľade, prípadne je nutná rekonštrukcia a modernizácia objektu pre rozšírenie ponuky a uspokojenie potrieb do budúcnosti.

Verejnoprospešné organizácie

Organizácie a spolky

- TJ Beniakovce
- DHZ Beniakovce

Žiadna z organizácií nemá vlastný majetok a na vykonávanie záujmovej činnosti využívajú po dohode so samosprávou zariadenia v majetku samosprávy, z jej rozpočtu sú spoločenské organizácie podľa disponibilných zdrojov dotované. Futbalové ihrisko sa nachádza pri vjazde do obce v katastri Rozhanovce a požiarňa zbrojnica je v nevyhovujúcom stavebno-technickom stave.

Bývanie

Územný plán obce je kompletne spracovaný. Momentálne spracovanie rieši bytový fond okrajovo. V obci sú dva bytové domy, ktoré majú spolu 12 bytových jednotiek. V obci je vybudovaných 150 rodinných domov. V rámci zastavaného územia sa rieši stavebný rozvoj v lokalitách Satelit II v nadväznosti na Satelit I, Roveň a Hôrka. V obci sú dve záhradkárske lokality, v ktorých sa s rozšírením výstavby nepočíta. Podobne sa nepočíta s rozšírením zástavby sústredenej vo východnej časti obce na ľavom brehu Torysy.

Prevládajúcou funkciou obce je funkcia bývania vidieckeho typu, s potrebnou doplňujúcou funkciou občianskej vybavenosti sociálnej i komerčnej, orientovanej najmä do ťažiskovej polohy zastavaného územia.

Dôležitým faktorom pre rozvoj obce je vytvorenie predpokladov pre individuálnu bytovú výstavbu a výstavbu bytov. Obec sa takto snaží zabezpečiť bývanie mladým obyvateľom a zabrániť ich migrácii z obce do miest, prípadne pritiahnúť do obce nových obyvateľov. Plánovaná je výstavba sa orientuje hlavne južným smerom rešpektujúc existujúcu štruktúru dopravnej siete, terénu a zástavby, zohľadňujúc dostupnosť navrhovaných obytných objektov.

Tabuľka 13

Charakteristika bytového fondu

Ukazovateľ	počet
Byty	12
Obývané	12
Neobývané	0
Byty v osobnom vlastníctve	0
Domy	150
Obývané	150
Neobývané	0

Zdroj: Evidencia obecného úradu obce Beniakovce

Stavebno-technický stav objektov v obci je nasledovný:

Podľa prieskumu v teréne je z celkového počtu objektov v obci cca 30% objektov nových a zrekonštruovaných, cca 50% objektov zachovalých, u 15% objektov je potrebná

rekonštrukcia väčšieho rozsahu a 5% objektov je v zlom stavebno-technickom stave a je možné uvažovať s ich asanáciou. V obci prevládajú jednopodlažné objekty. Priemerný vek objektov môže byť 30 rokov. Momentálne prebieha individuálna výstavba v lokalitách Satelit I, II, Roveň a Hôrka, kde nie všetky rodinné domy sú uvedené do riadneho užívania. Po uvedení do užívania celej lokality sa predpokladá nárast bytového fondu o cca. 50 bytových jednotiek s výhľadom do roku 2020/2025, čo predstavuje spolu 200 RD.

Vzdelávanie, kultúra a šport

V obci Beniakovce je predškolské zariadenie – jednotriedna materská škola s kapacitou asi 25 detí. Základné vzdelanie je poskytované v Základnej škole Beniakovce, ktorá má dve triedy pre deti od 6 – 10 rokov a tiež výučbu pre deti so špeciálnymi požiadavkami. Škola je vybavená aj internetovou učebňou a jedálňou. Deti druhého stupňa navštevujú základnú školu v Rozhanovciach, alebo v Košiciach. Stredné a vyššie vzdelanie je dostupné v najbližších okresných mestách hlavne v Košiciach a v Prešove.

Obec v dlhodobom horizonte predpokladá nárast požiadaviek na zvyšovanie kapacity predškolského zariadenia. Materská škola je zriadená obcou Beniakovce a financovaná zo štátnych a obecných finančných prostriedkov.

Kultúra

Jediným zariadením, kde je možné usporadúvať kultúrne podujatia je kultúrny dom s kuchynkou, ktorý má kapacitu cca. 120 miest a futbalové ihrisko. Ihrisko však je v susednom katastri. Štruktúra športovísk je nedostatočná a nevyhovujúca. Plánuje sa výstavba multifunkčného ihriska so šatňami a sociálnymi zariadeniami a vo výhľade sa ráta s plochou na golfové ihrisko. Pre najmenších slúži areál školského dvora.

Šport

Obec sa nachádza v poľnohospodárskej krajine v blízkosti rieky Torysy, preto formu rekreácie predstavuje najmä turistika a rybolov.

Obec má futbalové ihrisko v susednom katastri. Futbalový klub pôsobí v okresných súťažiach. Šport je zastúpený aj družstvom DHZ Beniakovce. V obci je aj požiarna zbrojnica, ktorá si však kvôli svojmu nevyhovujúcemu stavebno-technickému stavu vyžaduje stavebné úpravy/rekonštrukciu. Plochy športu sú nedostatočne zastúpené a je potrebné zvážiť

dobudovanie multifunkčného ihriska so šatňami a sociálnym zariadením, prípadne rozšírenie o hraciu plochu a detské ihrisko. Vyššie športové vybavenie je momentálne v blízkych obciach, alebo mestách.

Pôsobí tu aj Občianske združenie Bethel. Medzi najdôležitejšie akcie v obci patrí Tuning zraz, rozlúčka s letom pri príležitosti SNP, okrsková súťaž DZH, ale hlavne rekonštrukcia Bitky pri Rozhanovciach. S Bitkou pri Rozhanovciach súvisí aj Chodník stredovekého času, realizovaný v rámci mikroregiónu v spolupráci s magistrátom mesta Košice.

Geografická poloha obce, jej terén a ostatné prírodné a technické danosti sú vhodné aj rekreačne. Vzhľadom na rozšírenie a podporu cestovného ruchu je potrebné viac podporiť, rozšíriť a zviditeľniť túto oblasť a vytvoriť vhodnejšie podmienky pre tento účel.

Z prírodných daností vychádzajú tieto predpoklady pre rekreačnú a športovú činnosť obyvateľov obce a jej blízkeho, či vzdialenejšieho okolia:

- pre cykloturistiku – vytvorenie cyklistických trás v nadväznosti na cyklotrasy KSK
- loptové hry a plochy športu – vytvorenie multifunkčného ihriska, detského ihriska, resp. rozšírenie ihriska pri materskej škole pre zachovanie pohybu detí a mládeže

Zdroj: Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Košickom samosprávnom kraji.

Obec je turisticky prítiahľivá svojou polohou kvôli blízkosti k mestským centráм. Je potrebné vytvoriť pravidelné organizovanie rôznych kultúrnych a športových podujatí, ktoré by podporili osvetu obyvateľstva a zviditeľnili obec v blízkom okolí.

V oblasti rozvoja turizmu a cestovného ruchu je potrebné zamerať podporu na rozvoj vidieckej turistiky a agroturistiky. Obec predpokladá rozvoj aktivít a služieb cestovného ruchu po vybudovaní cyklotrasy, ktorá by prepojila širšie okolie. Je potrebné zabezpečiť priestorové

podmienky na vedenie cyklotrasy regionálneho významu z Košíc tak, aby boli vytvorené prepojenia, ktoré toho času nejestvujú. VÚC Košice má uvedené v potencionálnych projektoch vo svojej kompetencii v rámci Stratégie rozvoja verejnej osobnej a nemotorovej dopravy do roku 2020 projekt s názvom Vybudovanie medzinárodnej diaľkovej cyklotrasy EuroVelo 11, ktorá je územím KSK plánovaná v celkovej dĺžke 45 km a jej vedenie je plánované susediacimi katastrami obce Beniakovce, pričom má umožniť spojenie týchto obcí a Košíc, poprepájaním už jestvujúcich úsekov, dobudovaním nových cyklistických komunikácií, združených chodníkov, cyklopruhov a pod..

Pre každodennú rekreáciu a rekreačný šport je v obytnom území potrebné zabezpečiť zodpovedajúce plochy ako aj lepšie využitie verejných priestranstiev, či školského areálu aj pre obyvateľov obce. Pre zviditeľnenie a prezentáciu obce uvažovať tiež o zveľadení, či rozšírení akcií organizovaných v rámci výročí historických udalostí (Výročie SNP, Bitka pri Rozhanovciach). Takéto kultúrno-spoločenské akcie sú nielen spestrením pre obyvateľov obce a vyzdvihnutím národného a kultúrneho povedomia ale podporujú aj rozvoj cestovného ruchu a turizmu.

Životné prostredie

Stav životného prostredia je hodnotený z hľadiska štyroch základných zložiek ochrany životného prostredia: voda, pôda, ovzdušie a odpady. Obec Beniakovce disponuje kvalitnými podmienkami ŽP.

Voda

Čo sa týka podzemných vôd, ich kvalita je ovplyvňovaná poľnohospodárskou činnosťou. Externým zdrojom je rieka Torysa, ktorá patrí k znečisteným vodným tokom. Územie nespadá do žiadnej významnej alebo chránenej vodohospodárskej oblasti. Aktualizácia prvkov regionálneho ÚSES však vyčlenila existujúci hydrický regionálny biokoridor Torysa. ÚPN sa preto vyčleňuje na základe prvkov MÚSES existujúce hydrické miestne biocentrum mŕtveho ramena Torysy v lokalite nad mostom vedúcim do obce.

Obývaná časť obce je zásobovaná pitnou vodou z obecného vodovodu. Zraniteľnosť spodných vôd je čiastočne znečisťujúcimi látkami používanými v poľnohospodárstve. Taktiež je potrebné zamedziť nelegálnemu zneškodňovaniu odpadov sypaním do mŕtvych ramien a brehových porastov. Je tiež potrebné vylúčiť reguláciu toku Torysy a likvidáciu mŕtvych ramien zasypávaním.

Pôda

Väčšina územia je využívaná na poľnohospodársku výrobu. Podľa mapy kontaminácie pôdneho fondu (VÚPOP, Správa o stave životného prostredia SR v roku 2001) nie je v okrese Košice - okolie výskyt kontaminovanej pôdy, resp. len v minimálnej miere. Kvalita pôd vyžaduje stálu ochranu, realizáciu správnych regulačných opatrení v spôsobe obrábania, pestovania, prípravy pôd, obmedzenosťou vplyvov rizikových faktorov. Pôda je bohatstvom tohto územia. Treba však zamedziť rozorávaniu lúk a pasienkov až k brehovej čiare Torysy a vypaľovaniu lúčnych a pasienkových porastov.

Ovzdušie

Kvalitu ovzdušia v tejto oblasti neovplyvňuje veľa faktorov. Môže byť ovplyvnená únikom pesticídov pri obrábaní pôdy. Obec nepatrí z hľadiska čistoty ovzdušia k zaťaženým oblastiam a nevyžaduje v tomto smere osobitnú ochranu. Nakoľko je obec plne plynofikovaná nepredpokladá sa výrazná produkcia ani rast úniku škodlivých látok do ovzdušia.

Odpadové hospodárstvo

Obec nemá vypracovaný Program odpadového hospodárstva (POH) a riadi sa POH KSK. Z komunálneho odpadu sa triedia jednotlivé zložky. Odvoz a likvidáciu komunálnych odpadov z obce zabezpečuje firma AVE SK odpadové hospodárstvo, s. r. o..

INFORMÁCIE O ZBERE KOMUNÁLNYCH ODPADOV

Obec Beniakovce má zabezpečený systém zberu KO formou pravidelných zvozov komunálnych odpadov dodávateľským kuka vozom spoločnosťou AVE SK odpadové hospodárstvo, s. r. o., pričom zabezpečuje zberné nádoby zodpovedajúce systému zberu o objeme 110 l a 1100 l. Komunálny odpad sa zväža v pravidelných intervaloch 26x ročne. Firma zabezpečuje aj zber triedených zložiek KO za paušálnu cenu za obyvateľa. Počet obyvateľov triediacich odpad je 646. Obec má tiež podpísané zmluvy s firmami H+EKO, ktorá zabezpečuje zber elektroodpadu a AKU-TRANS spol. s r. o., ktorá má zabezpečiť zber použitých batérií a akumulátorov. V rámci opatrení na znižovanie množstva komunálnych odpadov bol zavedený triedený zber. Na základe zmeny legislatívy v oblasti odpadového hospodárstva má obec Beniakovce podpísanú zmluvu o budúcej zmluve so spoločnosťou NATUR PACK pre zabezpečenie systému združeného nakladania s odpadmi s obalov.

Obec Beniakovce plánuje zefektívniť spôsoby nakladania s odpadom a zlepšiť systém odpadového hospodárstva. Tento krok je toho času nevyhnutný. Formou prevencie zabrániť vytváraniu čiernych skládok a odstraňovať tieto čierne skládky je tiež z hlavných cieľov odpadového hospodárstva. Hlavným krokom bude hlavne monitorovanie miest, kde v bol v minulosti najčastejší výskyt mies nelegálne uloženého odpadu.

Analýza realizovaných opatrení

Pri analýze realizovaných opatrení je potrebné vychádzať z monitorovacích a hodnotiacich správ z implementovaných projektov, predovšetkým z prostriedkov Európskych spoločenských. Predmetom tejto analýzy budú opatrenia obce, ktoré vyvstali z implementácie programov pre jej rozvoj.

Hlavné zameranie analýzy:

- vyhodnotenie relevantnosti jestvujúcej stratégie, jej doplnenie alebo úpravu,
- efektívnosť a účinnosť realizovanej podpory,
- vyhodnotenie kritických faktorov, ktoré ovplyvňujú efektívnosť a účinnosť pri implementácii programu,
- identifikáciu opatrení na zvýšenie efektívnosti realizácie procesov strategického plánovania, predovšetkým v procese monitorovania a hodnotenia.

Analýza realizovaných opatrení predstavuje zmapovanie reálnych skúseností obce pri implementovaní investičných a neinvestičných projektov na podporu regionálneho rozvoja za posledné obdobie.

Tabuľka č. 15
Realizované projekty obce Beniakovce

Rok	Názov projektu	Náklady na projekt v €		
		Prostriedky z fondov	Vlastné zdroje	Spolu
2009	Výstavba chodníkov a spevnených plôch		113 800,00	
2009	Rekonštrukcia a modernizácia OcÚ a Domu smútku v obci Beniakovce	54 036,39		64 303,30
2011	Rekonštrukcia interiéru materskej školy v Beniakovciach	8 000,00	1 000,00	9 000,00
2011	Havarijný stav strechy ZŠ	97 000,00	101,97	97 101,97
2012	Rekonštrukcia sály OcÚ v Beniakovciach	14 700,00	15,65	14 715,65
2014	Rekonštrukcia zastaralého systému verejného osvetlenia v obci	9 000,00		12 512,00
2015	ČOV a odkanalizovanie príľahlých obcí Beniakovce - kanalizácia	150 000,00		157 894,74

Zdroj: obec Beniakovce

Doterajšie opatrenia a aktivity na zabezpečenie trvale udržateľného rozvoja obce a rozvojové projekty boli realizované hlavne s cieľom odstránenia havarijného stavu a odstránenia

disproporcií, či kvôli riešeniu akútnych potrieb v obci. Medzi vlastné investície obce patrí: výstavba chodníkov a spevnených plôch.

Projekty sú realizované sčasti z vlastného podnetu obce z podnetu starostu, z podnetu občanov, či poslancov obecného zastupiteľstva, na základe získaných informácií. Zväčša boli realizované projekty pre získanie zdrojov na realizáciu takých opatrení, ktoré riešili akútne potreby obce a rôzne disproporcie. Uplatňované požiadavky o dotácie na štátne orgány na úrovni ministerstiev a nimi riadených účelových organizácií podáva obec na základe aktuálnych výziev. Obec sa snaží využívať možnosti čerpania nenávratných finančných príspevkov z prostriedkov Európskych spoločenských. Je však stále veľa projektov, ktoré je potrebné realizovať pre rozvoj obce. Na tieto projekty neboli finančné prostriedky schválené hlavne z dôvodu ich nedostatku, alebo na dané projekty neboli vyhlásené výzvy, prípadne obec nemala spracované projektové dokumentácie. V týchto prípadoch tak obec postupne financuje tieto projekty z vlastných zdrojov, resp. spracováva dokumentáciu, aby sa v budúcnosti do projektov mohla zapojiť. V tomto smere je dôležité, aby obec aj v budúcnosti využívala možnosti externých zdrojov financovania investícií z nového programového rozpočtu EÚ na roky 2014 – 2020.

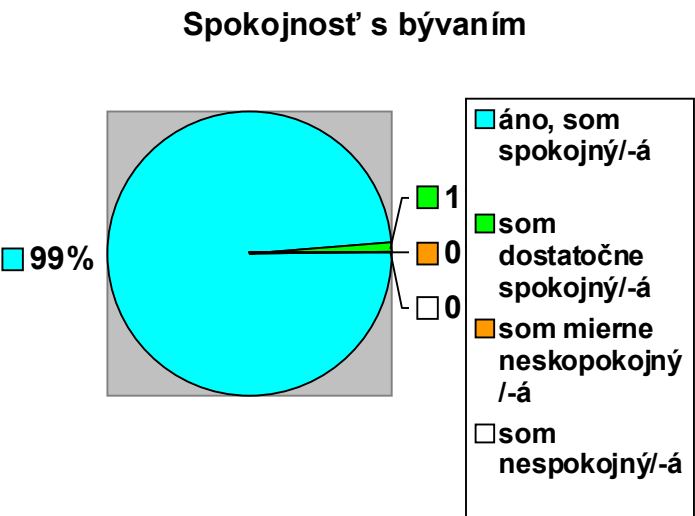
Prieskum verejnej mienky

Prieskum verejnej mienky obyvateľstva obce bol robený formou dotazníka, v ktorom respondenti odpovedali na 10 otázok. Otázky sa týkali hlavne priorít občanov v hlavných oblastiach a to v sociálno-ekonomickej, prírodno-environmentálnej a územno-technickej oblasti. Respondenti mali za úlohu vybrať si z rôznych oblastí tie, ktoré sú podľa nich najpodstatnejšie a je potrebné ich riešiť prioritne. Zároveň bol daný priestor na ich vlastné námety a postrehy, kde mohli uviesť vlastné návrhy a smer a tiež mohli uviesť akým smerom, by sa mala obec ďalej uberať. Na základe tohto prieskumu bolo prioritou č. 1 vybudovanie splaškovej kanalizácie, za ktorú sa vyjadrilo viac ako 77 % respondentov. Druhou prioritou uvádzanou v prieskume bola rekonštrukcia a úprava miestnych komunikácií, chodníkov a verejných priestranstiev v obci, o čom svedčí vyše 71 percentný podiel všetkých respondentov. Na treťom mieste bol rozvoj ľudských zdrojov – podpora znižovania nezamestnanosti s takmer 46 percentným podielom. Informačné tabule, kamerový systém, monitorovanie a likvidácia čiernych skládok, športoviská, centrum obce, rekonštrukcia energetickej siete, rozvoj kultúry, kultúrnej činnosti, športu a služieb, ekonomický rozvoj a kultúrne podujatia boli medzi ďalšími prioritami a hneď za nimi je ochrana životného

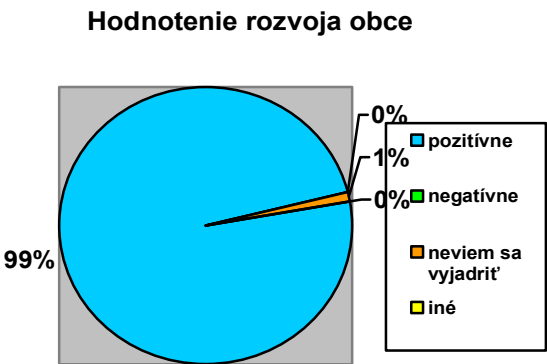
prostredia, prírodného a kultúrneho dedičstva, základná a materská škola a obnoviteľné zdroje energie a ostatné služby. Celkové výsledky prieskumu uvádzame v **Prílohe č. 1**.

Čo sa týka celkovej spokojnosti s bývaním v obci, je výsledok možné pozorovať na nasledujúcom grafe, kde vidno, že väčšina respondentov, je s bývaním v obci spokojná a zvyšok respondentov je dostatočne spokojná. Prevažuje spokojnosť s bývaním a nulová hodnota nespokojných respondentov naznačuje, že je obec napreduje v rámci vlastného rozvoja správnym smerom. Túto potrebu možno sledovať aj na druhom grafe, kde je možnosť vidieť, že 99 % respondentov je s rozvojom a napredovaním obce spokojná a hodnotí ho pozitívne.

Graf č. 2
Spokojnosť s bývaním

Graf č. 3
Hodnotenie rozvoja obce

3 Analýza a zhodnotenie realizovaných stratégií a opatrení

3.1 SWOT analýza

Analýza má prehľadne a stručne vymenovať slabé a silné stránky stratégií a opatrení a tiež stručne sumarizovať ohrozenia, z ktorých plynú zápory pre obec, no aj príležitosti, z ktorých plynú faktory pre jej rozvoj. Identifikáciou týchto faktorov je možné odporučiť programovú štruktúru stratégie rozvoja obce Beniakovce.

Tabuľka č. 16
 Sociálno-kultúrna analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
Materská škola a Základná škola	Absencia sociálneho a zdravotného zariadenia
Blízkosť krajských miest	Zlý technický stav budov služieb (dom smútku, požiarna zbrojnica)
Dopravná dostupnosť	Sortiment služieb
Kultúrny dom	Nedostatok a neschopnosť využitia verejných plôch na šport, rekreáciu a oddych
Občianske združenia	Absencia multifunkčného ihriska a oddychovej zóny
Obečné nájomné byty	Absencia rôznych kultúrno-spoločenských podujatí
Príležitosti:	Ohrozenia:
Možnosti športovania a rekreácie	Nedostatok verejných zdrojov
Rozvoj cestovného ruchu	Cestovanie za prácou
Konanie kultúrno-spoločenských podujatí	Nedostatočná spolupráca so súkromným sektorom
Rozšírenie a skrášlenie verejných priestranstiev v obci	Nedostatočné kapacity budov a pozemkov vo vlastníctve obce
Zlepšenie kvality služieb	Vysoká administratívna náročnosť
Rekonštrukcia MK, chodníkov, verejných priestranstiev	
Dom sociálnych služieb	
Rozšírenie kapacít MŠ a ZŠ	
Rekonštrukcia Domu smútku	
Úprava centra obce	

Tabuľka č. 17
 Územno-technická analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
Dopravná dostupnosť	Absencia chodníkov
Inžinierske siete	Nedostatočné technické riešenie MK
Verejné osvetlenie	Povrch MK
Obečný rozhlas	Nedostatočné parkovacie plochy
Zásobovanie pitnou vodou	Nedostatočné informačné značenie
Dostatočné územné dispozície pre rozvoj bývania	Chýbajúce chodníky, cyklotrasa, športové plochy
Príležitosti:	Ohrozenia:
Rekonštrukcia a dobudovanie chodníkov a MK	Bezpečnosť na cestách
Vybudovanie oddychovej zóny, multifunkčného ihriska	Zvyšovanie dopravnej zaťažnosti
Nová IBV	Administratívna náročnosť na získanie prostriedkov z fondov
Možnosť využitia nezamestnaných na údržbu verejných priestranstiev a úpravu MK a chodníkov	Zhoršujúci sa stav komunikácií
Možnosť využitia čerpania finančných prostriedkov z fondov	Zhoršujúci sa stav objektov verejných budov
Kamerový systém	
Oprava a rekonštrukcia obecných budov	

Tabuľka č. 18

Prírodno-environmentálna analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
Chodník stredovekého času	Skládky odpadov
Verejná zeleň v intraviláne obce	Likvidácia biologicky rozložiteľného odpadu
	Nelegálne spaľovanie odpadov
	Zberné miesto pre triedené zložky odpadu
Príležitosti:	Ohrozenia:
Výsadba zelene	Záplavy v extraviláne
Zavedenie BRO v obci	Nedodržiavanie triedeného zberu odpadov občanmi
Vybudovanie zberného dvora a kompostoviska	Vznik čiernych skládok odpadu
Čistenie vodných tokov	Priestorové riešenie umiestnenia zberného dvora, kompostoviska
Propagácia a osвета občanov ohľadne ochrany ŽP	
Odstraňovanie čiernych skládok a prevencia ich vzniku	
Využitie alternatívnych zdrojov energie	
Využitie opatrení energetickej efektívnosti budov (zateplenie, rekonštrukcia budov)	

3.1.1 Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja

Kľúčové disparity

Na základe analýzy možno identifikovať hlavné problémy obce Beniakovce.

- nevyhovujúci stav sociálnej infraštruktúry – absencia zariadenia sociálnych služieb
- nevyhovujúci stav kultúrnej infraštruktúry – absencia multifunkčného ihriska a oddychovej zóny a nedostatok kultúrno-spoločenských podujatí, chýbajúce priestory na akcie a cvičenia občianskych združení – TJ, DHZ
- nevyhovujúci stav technickej infraštruktúry – absencia splaškovej kanalizácie. Zlepšenie v oblasti odpadového hospodárstva - nevyhnutná potreba vybudovania zberného miesta na triedené zložky KO a DSO, kvôli zlepšeniu infraštruktúry a ochrane životného prostredia. Zlepšenie odpadového hospodárstva. Rekonštrukcia a dobudovanie MK, chodníkov a cyklotrás. Rekonštrukcia verejných budov – budova obecného úradu, domu smútku, základnej školy, hasičská zbrojnica. Absencia kamerového systému. Potreba rekonštrukcie a rozšírenia verejného rozhlasu a verejného osvetlenia. Zvýšenie energetickej efektívnosti budov a technickej infraštruktúry.
- nevyužitý potenciál obecného majetku – obec disponuje nehnuteľnosťami, ktoré je potrebné rekonštruovať a plne využiť.
- nevyhovujúci stav občianskej vybavenosti – slabá ponuka služieb jednotlivých prevádzok, absencia zdravotníckeho a sociálneho zariadenia
- nedostatok zdrojov na ochranu životného prostredia
- nevyhovujúci stav odpadového hospodárstva – potreba zberného dvora a zabezpečenie potrebného vybavenia, riešenie BRO v obci, riešenie porušovania predpisov, prevencia výskytu čiernych skládok a nelegálneho nakladania s odpadmi, kamerový systém

Hlavné faktory rozvoja

Strategické

- rozvoj bývania, zlepšenie dopravnej a technickej infraštruktúry
- zlepšenie sociálnej štruktúry
- zvýšenie vybavenosti obce a jej atraktivity

Operatívne

1. územno-technické

- dopravné a technické vybavenie územia
- výstavba kanalizácie
- rekonštrukcia obecných budov a zariadení

2. sociálno-ekonomické

- nové IBV
- sociálne zariadenia (zariadenie pre starých ľudí s čiastočnou opatrovateľskou starostlivosťou)
- plochy pre oddych a rekreáciu
- plochy pre šport
- podporovať rozvoj obchodu a služieb v obci
- využívať informačné technológie a nové komunikačné systémy pre zlepšenie propagácie obce a ponuky produktov cestovného ruchu
- využívať prostriedky zo štrukturálnych fondov Európskej únie na realizáciu investičných a neinvestičných projektov

3. prírodno-environmentálne

- udržiavanie verejnej zelene a verejných priestranstiev
- zvyšovať environmentálne povedomie občanov
- podporovať ochranu životného prostredia
- monitorovanie čiernych skládok

4. Priestorovo-relevantné trendy

- regionálna spolupráca – kultúrne podujatia, cyklotrasy, turistické chodníky, oddychová zóna
- športoviská a ihriská pre deti

3.1.2 Finančná analýza

Základ finančného hospodárenia je rozpočet obce zostavovaný na základe zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Tento definuje obecné príjmy nasledovne:

- výnosy z miestnych daní a poplatkov podľa osobitného predpisu

- nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce a jej rozpočtových organizácií
- výnosy z finančných prostriedkov obce
- sankcie uložené obcou
- dary a výnosy v prospech obce
- podiely na daniach v správe štátu podľa osobitných predpisov
- dotácie zo ŠR na náhradu nákladov preneseného výkonu ŠS v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a dotácie zo štátnych fondov
- ďalšie dotácie zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok
- účelové dotácie
- prostriedky z EÚ a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na konkrétny účel
- iné príjmy podľa osobitných predpisov

Obec na plnenie svojich úloh môže použiť aj prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov, návratné zdroje financovania a združené prostriedky aj zisk z podnikateľskej činnosti. Obec zostavuje viacročný rozpočet ako ekonomický nástroj finančnej politiky. V rámci svojej pôsobnosti tu vyjadruje rozvoj územia a potrieb obyvateľov najmenej na tri rozpočtové roky vrátane programov obce.

Prehľad majetku a zdrojov

Dlhodobý majetok obce Beniakovce sa podľa jej aktuálnych potrieb rozširuje.

Tabuľka č. 19

Štruktúra majetku a rozloženie zdrojov

Aktíva /netto/ Názov	2011
Neobežný majetok spolu	
Z toho:	
dlhodobý nehmotný majetok	7473
dlhodobý hmotný majetok	1350506
dlhodobý finančný majetok	1329
Obežný majetok spolu	56474
Majetok spolu	1415782
Z toho:	
Pohľadávky	0

Väčšinový podiel zdrojov obce je viazaných v dlhodobom majetku, obežný majetok predstavuje sumu 56 474 EUR. Výsledok rozpočtového hospodárenia za rok 2011 predstavuje prebytok vo výške 30 335 EUR. Po usporiadaní finančných prostriedkov v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách je schválený prevod do rezervného fondu vo výške 25 462€ po usporiadaní prebytku. Na základe finančnej bilancie obec Beniakovce má predpoklady a priestor na investície do rozvoja obce.

Tabuľka č. 20

Pasíva Názov	2011
Vlastné imanie + záväzky	1390236
Z toho	
výsledok hospodárenia /VH/	161458

Závazky	313688
Rezervy	0
Krátkodobé záväzky	304
Bankové úvery a ostatné	100543

Prehľad pohľadávok a záväzkov

Obec nemala pohľadávky vo forme daňových pohľadávok a pohľadávok na účte 318. Čo sa týka záväzkov, obec mala dlhodobé záväzky, ktoré dosiahli výšku 313688 EUR a 94 531 EUR (zväčša išlo o úvery poskytnuté na výstavbu bj.) Taktiež záväzky voči zamestnancom (odvody a mzdy) vo výške 17 691 EUR.

Analýza príjmov a výdavkov

Vývoj pomeru medzi príjmami obce z daní a majetku voči príjmom zo štátneho rozpočtu v ostatných rokoch potvrdzuje čiastočnú závislosť obce od prostriedkov štátneho rozpočtu. Potvrdzuje to aj podiel príjmov zo štátneho rozpočtu na celkových príjmoch – približne 24% a hneď hlavne druhá značná časť príjmov obce, ktorú tvoria podielové dane (29%), ktorých výška je závislá od rozhodnutia vlády SR. Príjmy obce z miestnych daní a poplatkov predstavujú približne 4 % celkových príjmov. Najväčšiu časť príjmov tvoria nedaňové príjmy z vlastnej činnosti obce, ktoré predstavujú z celkových príjmov 43% podiel za posledný sledovaný rok.

Tabuľka č. 21

Sumár a rozbor príjmov a ich podiel na celkových príjmoch obce v EUR	2012	2013	2014
Daňové príjmy			
Z toho:			
Príjmy z miestnych daní a poplatkov	19178	18014	19591
Príjmy z podielových daní	112921	128644	133432
Nedaňové príjmy			
Z toho:			
Štátne dotácie, transfery a granty	191200	111003	112395
Nedaňové príjmy	46520	190052	201082
Príjmy celkom	369819	447713	466500
Bežné výdavky	239886	408734	431146
Kapitálové výdavky	115802	10018	31855
Výdavky celkom	355688	418752	463001

V roku 2014 tvoria bežné výdavky z celkových výdavkov podiel 93 %. Keďže sa jedná o prevádzkové výdavky, ktoré sú finančným zdrojom chodu obce, neprinášajú veľký efekt pre jej rozvoj.

Tabuľka č. 22

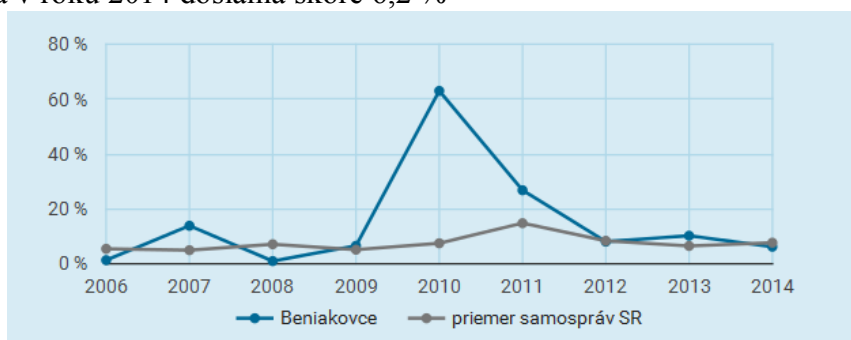
Ukazovateľ	2014
Príjmy z miestnych daní a poplatkov	19 591
Príjmy z podielových daní	133 432
Štátne dotácie, transféry a granty	112 395
Nedaňové príjmy	201 082
Príjmy celkom	466 500
Bežné výdavky	431 146
Kapitálové výdavky	31 855
Výdavky celkom	463 001

Zdroj: obec Beniakovce

Sumár bežných výdavkov za rok 2014 bol 431 146 € a ich podiel na celkových výdavkoch obce bol 93,12 %. Obec plní schválený rozpočet po úpravách rozpočtu uspokojivo v rozmedzí úrovne 95 – 105 % oproti plánovanému rozpočtu.

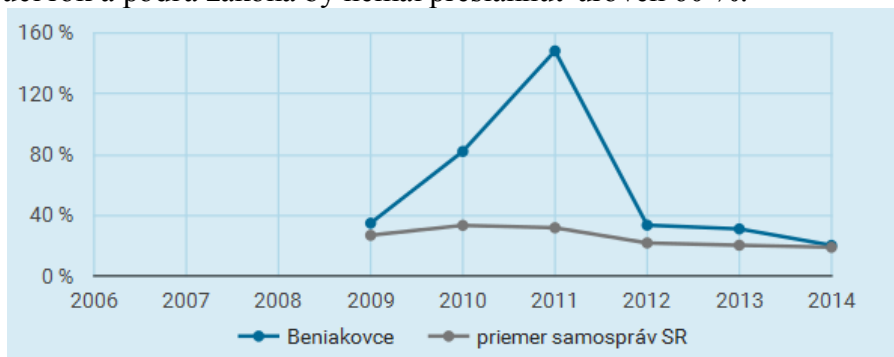
Vzhľadom k celkovej výške disponibilných zdrojov obce, celkových každoročných príjmov a výdavkov obce je potešujúce, že obec vykazuje nízku mieru zadlženosti, alebo mieru zadlženosti blízku celoslovenskému priemeru.

Dlhová služba v roku 2014 dosiahla skóre 6,2 %

Zdroj: <http://www.obce.ineko.sk/profily/?ID=89>

Celkový dlh obce je na úrovni 20,1 %. Dlh je uvádzaný v pomere k bežným príjmom za predchádzajúci rok a podľa zákona by nemal presiahnuť úroveň 60 %.¹¹

Zdroj: <http://www.obce.ineko.sk/profily/?ID=2586>

Obec kryje svoj majetok z vlastných i cudzích zdrojov. Podľa bilančného pravidla má obec z dlhodobého časového hľadiska vyvážené zdroje krytia.

¹¹ Porov.: <http://www.hospodarenieobci.sk/profily/?ID=89> (18.03.2016)

4 Strategická časť

4.1 Rozvojová stratégia

Stratégia rozvoja obce Beniakovce je v súlade so strategickými dokumentmi SR a EÚ a vychádza z výsledkov realizovaných analýz, pričom nadväzuje na výsledky komplexných analýz uvedených v rámci sociálnych a ekonomických východísk a na SWOT analýzu. Snaží sa zmierniť, ba dokonca i odstrániť identifikované disparity pomocou určených faktorov rozvoja. Hlavným cieľom definovania rozvojovej stratégie je určenie programovej štruktúry pre dané programovacie obdobie. Nakoľko proces strategického plánovania tvorí vertikálne aj horizontálne prepojený systém, aj v prípade definovania stratégie platí priama previazanosť medzi jednotlivými programovými dokumentmi.

Programovú štruktúru vo všeobecnosti tvoria:

- ciele
- priority,
- opatrenia,
- aktivity,
- merateľné ukazovatele, ktoré sú sledované pre každú z vyššie uvedených kategórií.

4.1.1 Ciele a priority

Obec Beniakovce pri výkone samosprávy podľa paragrafu 4, ods. 3 zákona 369/1990 Zb. O obecnom zriadení zabezpečuje najmä:

- a) vykonávanie úkonov súvisiacich s riadnym hospodárením s hnutelným a nehnuteľným majetkom obce a s majetkom vo vlastníctve štátu prenechaným obci do užívania,
- b) zostavuje a schvaľuje rozpočet obce a záverečný účet obce,
- c) rozhoduje vo veciach miestnych daní a miestnych poplatkov a vykonáva ich správu,
- d) usmerňuje ekonomickú činnosť v obci, a ak tak ustanovuje osobitný predpis, vydáva súhlas, záväzné stanovisko, stanovisko alebo vyjadrenie k podnikateľskej a inej činnosti právnických osôb a fyzických osôb a k umiestneniu prevádzky na území obce, vydáva záväzné stanoviská k investičnej činnosti v obci,
- e) utvára účinný systém kontroly a vytvára vhodné organizačné, finančné, personálne a materiálne podmienky na jeho nezávislý výkon,

- f) zabezpečuje výstavbu a údržbu a vykonáva správu miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, obecného cintorína, kultúrnych, športových a ďalších obecných zariadení, kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a pamätihodností obce,
- g) zabezpečuje verejnoprospešné služby, najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, udržiavanie čistoty v obci, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia, zásobovanie vodou, odvádzanie odpadových vôd, nakladanie s odpadovými vodami zo žump a miestnu verejnú dopravu,
- h) utvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie, ako aj utvára podmienky na zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport,
- i) plní úlohy na úseku ochrany spotrebiteľa a utvára podmienky na zásobovanie obce; určuje nariadením pravidlá času predaja v obchode, času prevádzky služieb a riadi spravuje trhoviská a ambulantný predaj
- j) obstaráva a schvaľuje územno-plánovacia dokumentáciu sídelných útvarov a zón, koncepciu rozvoja jednotlivých oblastí života obce, obstaráva a schvaľuje programy rozvoja bývania a spolupôsobí pri utváraní vhodných podmienok na bývanie v obci,
- k) vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov obce a rozvoja obce,
- l) zakladá, zriaďuje, zrušuje a kontroluje podľa osobitných predpisov svoje rozpočtové a príspevkové organizácie, iné právnické osoby a zariadenia,
- m) organizuje miestne referendum o dôležitých otázkach života a rozvoja obce,
- n) zabezpečuje verejný poriadok v obci; nariadením môže ustanoviť činnosti, ktorých vykonávanie je zakázané alebo obmedzené na určitý čas alebo na určitom mieste,
- o) zabezpečuje ochranu kultúrnych pamiatok v rozsahu podľa osobitných predpisov a dbá o zachovanie prírodných hodnôt,
- p) plní úlohy na úseku sociálnej pomoci v rozsahu podľa osobitného predpisu,
- r) vykonáva osvedčovanie listín a podpisov na listinách,
- s) vedie obecnú kroniku v štátnom jazyku, prípadne aj v jazyku národnostnej menšiny.

Na základe prevedených analýz, určenia hlavných faktorov rozvoja a na základe hlavných funkcií samosprávy strategickým cieľom PRO obce Beniakovce je dosiahnuť, aby bola obec konkurencieschopná a prítiažlivá z hľadiska vidieckeho charakteru a dokázala obyvateľom zabezpečiť primeranú kvalitu života. Tiež bude využívať všetky možnosti pre zabezpečenie stabilných a trvalo udržateľných podmienok rozvoja v súlade s ochranou životného prostredia, ochrany kultúrneho, historického aj prírodného dedičstva.

Vzhľadom na identifikované disparity, dosiahnutie strategického cieľa obec zabezpečí realizáciou nasledujúcich špecifických cieľov:

1. rozvoj technickej infraštruktúry a občianskej vybavenosti
2. zlepšenie sociálnej infraštruktúry, vzdelávacích služieb a zdravotníckej starostlivosti
3. rozvoja obce a rozvoj bývania
4. zvýšenie úrovne spoločenského a kultúrneho života
5. zlepšenie a ochrana stavu životného prostredia
6. rozvoj hospodárstva a znižovanie nezamestnanosti
7. rozvoj cestovného ruchu

1. rozvoj technickej infraštruktúry a občianskej vybavenosti

Opatrenie č. 1 - Zabezpečiť riadnu obsluhu miestnych komunikácií a verejných priestranstiev

Aktivita:

- č. 1 – vybudovanie a rekonštrukcia chodníkov a miestnych komunikácií
- č. 2 – vybudovanie parkovísk v obci
- č. 3 – revitalizácia a úprava verejných priestranstiev v obci a centra obce
- č. 4 – budovanie bezbariérových vstupov
- č. 5 – projekčná príprava a výstavba nových miestnych komunikácií i peších komunikácií
- č. 6 – rozmiestnenie informačných tabúl v obci

Opatrenie č. 2 - Zabezpečiť výstavbu splaškovej kanalizácie a napojenie obyvateľstva na splaškovú sieť

Aktivita:

- č. 1 – v súlade s ÚPN obce zabezpečiť výstavbu splaškovej kanalizácie
- č. 2 – zrealizovať projektové podklady na výstavbu kanalizácie a ČOV
- č. 3 – zrealizovať výstavbu kanalizácie a ČOV

Opatrenie č. 3 - energetická efektívnosť budov a líniových stavieb

Aktivita:

- č. 1 – oprava a rekonštrukcia obecných objektov v zlom technickom stave (dom smútku, hasičská zbrojnica, škola)
- č. 2 – znižovanie tepelných únikov, výmena okien, zateplenie budov, oprava striech
- č. 3 – presadzovanie využitia alternatívnych miestnych energetických zdrojov (biomasa, solárna energia, veterná energia a pod.) pre potreby obyvateľstva a služieb
- č. 4 – oprava a rekonštrukcia verejného osvetlenia, miestneho rozhlasu, vybudovanie bezbariérových prístupov

2. zlepšenie sociálnej infraštruktúry, vzdelávacích služieb a zdravotníckej starostlivosti

Opatrenie č. 1 - rozvoj sociálnych a zdravotníckych služieb

Aktivita:

- č. 1 – zriadenie, vybudovanie/rekonštrukcia priestorov pre možnosť konania kultúrnych činností a športu a služieb
- č. 2 - podpora služieb zameraných na posilnenia postavenia rodiny v spoločnosti
- č. 3 - zvýšenie úrovne prevádzkovania školských zariadení – MŠ, ZŠ, rozšírenie kapacít
- č. 4 – podporovanie centier voľného času a občianskych združení, podpora/realizácia športových podujatí

- č. 5 – podpora záujmových združení a ich zapájanie do akcií obce
- č. 6 – podpora služieb zameraných na starostlivosť o starších obyvateľov obce, realizácia domu seniorov, podpora rozšírenia služieb v oblasti zdravotníctva (spoločenské posedenia a aktivity pre starších občanov)

3. rozvoj obce a rozvoj bývania

Opatrenie č. 1 - tvorba rozvojových zámerov bývania a obnovy bytov

Aktivita:

- č. 1 – ZaD ÚPN obce
- č. 2 – podpora spolužitia občanov

4. zvýšenie úrovne spoločenského a kultúrneho života

Opatrenie č. 1 - podpora uchovania kultúrno-historických pamiatok

Aktivita:

- č. 1 – realizácia rekonštrukcie, revitalizácia centra obce

Opatrenie č. 2 - podpora kultúrno-spoločenských aktivít

Aktivita:

- č. 1 – vypracovanie projektu multifunkčného ihriska a hracej plochy pre DHZ
- č. 2 – vybudovanie športovísk (multifunkčné ihrisko so šatňami a sociálnym zariadením, oprava hasičskej zbrojnice, športoviská a hracie plochy pre deti, cvičisko pre hasičov)
- č. 3 – vypracovanie projektu – územného plánu zóny pre vytýpanú lokalitu s umiestnením golfového ihriska

Opatrenie č. 3 - podpora záujmových činností zameraných na uchovanie tradícií

Aktivita:

- č. 1 – podpora činnosti pre podporu rozvoja kultúry v obci a rozvoja cestovného ruchu
- č. 2 – podpora obnovy tradičných remeselných činností organizovaním tradičných remesiel

5. zlepšenie a ochrana stavu životného prostredia

Opatrenie č. 1 - znižovanie emisií

Aktivita:

- č. 1 – vybudovanie izolačnej zelene v blízkosti ciest, výsadba pôvodnej zelene namiesto topoľových radov
- č. 2 – podpora cyklistickej dopravy v obci
- č. 3 – podpora projektov využívajúcich alternatívne zdroje energie (pri rekonštrukciách objektov, ako aj novostavbách)
- č. 4 – zabezpečenie možnosti odkanalizovania objektov vybudovaním splaškovej kanalizácie .
- č. 5 – u novovznikajúcich výrobných prevádzok podpora zavádzania technológií neznečisťujúcich ovzdušie (kontrola zámerov podnikateľov)
- č. 6 – modernizácia a rekonštrukcia existujúcich zariadení – odlučovače

Opatrenie č. 2 - minimalizácia tvorby komunálnych odpadov a zníženie likvidácie odpadov skládkovaním

Aktivita:

- č. 1 – osvetová činnosť v oblasti nakladania s odpadmi
- č. 2 – podpora triedeného zberu odpadov

- č. 3 – vybudovanie zberného dvora
- č. 4 – zavedenie triedeného zberu BRO
- č. 5 – vybudovanie obecného kompostoviska
- č. 6 – predchádzanie vzniku a sanácia čiernych skládok

Opatrenie č. 3 - ochrana povrchových a podzemných vôd

Aktivita:

- č. 1 – podpora ochrany obecných vodných tokov pred znečistením
- č. 2 – udržiavaním vodovodnej siete zabezpečovať dodávku kvalitnej vody bez strát rozvodmi vody
- č. 3 – pri rozvoji obce zabezpečiť dostatočné zdroje, akumuláciu a rozvody vody aj pre novonavrhované aktivity

Opatrenie č. 4 - uplatňovanie environmentálnej politiky

Aktivita:

- č. 1 – zvyšovanie environmentálneho povedomia
- č. 2 – obnova poškodeného životného prostredia (zlepšovanie kvality pôdy, sanácia skládok, výsadba zelene, zvýšenie podielu zelene, komplexné riešenia nových verejných zelených priestranstiev a oddychových zón vrátane projektovej dokumentácie...)
- č. 3 – spracovať miestny územný systém ekologickej stability
- č. 4 – podpora projektov zabraňujúcich erózii
- č. 5 – spracovať dokument starostlivosti o dreviny

6. rozvoj hospodárstva a znižovanie zamestnanosti

Opatrenie č. 1 - zvýšenie ekonomickej aktivity malého a stredného podnikania

Aktivita:

- č. 1 – zlepšenie prístupu k finančným zdrojom z podporných programov zabezpečením informovanosti o rôznych možnostiach financovania
- č. 2 – zlepšenie technickej infraštruktúry v obci (vodovod, splašková kanalizácia, osvetlenie, rozhlas, kamerový systém...)
- č. 3 – vypracovanie územných plánov zóny pre vytypované lokality na podnikateľskú činnosť
- č. 4 – vybudovanie technickej infraštruktúry vrátane prístupových komunikácií v týchto lokalitách
- č. 5 – vytváranie podmienok na rozvoj finálnej výroby na báze domácich zdrojov formou podpory malých a stredných podnikov využívajúcich miestny potenciál a vytvárajúcich pracovné miesta
- č. 6 – vytváranie podmienok na rozvoj finálnej výroby na báze domácich zdrojov
- č. 7 – podpora malých a stredných podnikov využívajúcich miestny potenciál vytvárajúcich pracovné miesta
- č. 8 – podpora združovania sa podnikateľských subjektov v obci s cieľom zvýšiť konkurencieschopnosť podnikov

7. rozvoj cestovného ruchu

Opatrenie č. 1 - Podpora kapitálového vstupu do rozvojových investícií cestovného ruchu

Aktivita:

- č. 1 – vypracovanie komplexných informácií pre potenciálnych zahraničných investorov (napr. o daňovom, odvodovom systéme, cenách prenájmov, technickej a sociálnej štruktúre, komparatívnych výhodách regiónu a pod.)

Opatrenie č. 2 - podpora tvorby produktov cestovného ruchu a zvyšovanie kvality už poskytovaných služieb návštevníkom obce

Aktivita:

- č. 1 – osвета medzi obyvateľmi obce o možnosti realizácie agroturistiky ako základnej platformy pre rozvoj turistického priemyslu v obci
- č. 2 – zvyšovanie kvality všetkých služieb zmonitorovaním ich potrieb a určením možností riešenia ich problémov
- č. 3 – zlepšenie informačného systému v obci (vypracovaním koncepcie informačných tabúl, informačného centra a pod., a ich následnou realizáciou)
- č. 4 – využitie prírodného potenciálu s dôrazom na zabezpečenie jeho ochrany
- č. 5 – podpora projektov umožňujúcich predĺženie turistickej sezóny (oddychová zóna, kryté bazény, ihriská tenisové, multifunkčné ihrisko, cykloturisticke trasy, náučné chodníky a pod.)
- č. 6 – vytvorenie vhodných podmienok na pestovanie tradičného folklóru (poskytnutie priestorov na nácvik a pod.)
- č. 7 – oživenie ľudových tradícií (oboznámenie sa prostredníctvom kroniky, prípadne žijúcich pamätníkov s tradičnými remeslami, zručnosťami a podpora ich oživenia v obci – formou kurzov a pod.)
- č. 8 – podpora projektov určených na prezentáciu tradícií (historický chodník, skanzen, náučný chodník, detské ihriská pre rodiny s deťmi a pod.)

Opatrenie č. 3 - skvalitnenie a zestetizovanie životného prostredia

Aktivita:

- č. 1 – zestetizovanie verejných priestorov v obci vypracovaním urbanistických štúdií jednotlivých priestorov a ich realizáciou (vrátane urbanistického dizajnu– lavičky, parkové osvetlenie, smetné koše a pod.)
- č. 2 – rekonštrukcia objektov vo vlastníctve obce

Opatrenie č. 4 - zviditeľnenie sa, propagácia obce

Aktivita:

- č. 1 – periodická aktualizácia webovej stránky obce
- č. 2 – vydávanie propagačných materiálov o obci
- č. 3 – zakladanie nových tradícií v obci (organizovanie festivalov a pod.) na prilákanie turistov
- č. 4 – vydávanie periodickej obecnej tlače (noviny, časopis a pod.)

4.1.2 Finančný plán

Finančný plán indikuje pre každú prioritu a na každý rok finančný prídelen. Ide o finančný prídelen plánovaný ako príspevok z každého fondu a podľa potreby aj z Európskej investičnej banky, iných finančných nástrojov (pokiaľ priamo prispievajú k príslušnému finančnému plánu), ako aj o celkovú výšku verejných a odhadovaných súkromných zdrojov, ktoré zodpovedajú podielu každého jednotlivého fondu. Celkový príspevok z fondov plánovaný na každý rok musí byť kompatibilný s príslušným finančným výhľadom.

Indikatívny finančný plán obsahuje odhadovaný percentuálny podiel financií obce a súkromného sektora pre jednotlivé aktivity s ohľadom na dostupné zdroje z fondov Európskych spoločenstiev (programovacie obdobie 2014-2020).

Priorita	Opatrenie	Aktivita	Merateľné ukazovatele	Termín realizácie	Verejné zdroje v %	Súkromné zdroje v %
					Vlastné zdroje, dotácie,	súkromní investori

					pôžičky, úvery	
Rozvoj technickej infraštruktúry a občianskej vybavenosti	Zabezpečiť napojenie obyvateľstva na kanalizačnú sieť	č. 1 – vypracovať projekt splaškovej kanalizácie a ČOV s jeho následnou realizáciou a zabezpečením napojenia na ňu	Množstvo maximálnej kapacity odpadovej vody na deň, počet prípojk	2014-2020	100,00%	0,00%
	Zabezpečiť riadnu obsluhu miestnych komunikácií a verejných priestranstiev	č. 1 - vybudovanie a rekonštrukcia chodníkov a MK č. 2 – vybudovanie parkovísk č. 3 – revitalizácia verejných priestranstiev č. 4 – budovanie bezbariérových vstupov č. 5 – projekčná príprava a výstavba nových MK i peších komunikácií č. 6. - cyklotrasy	Množstvo rekonštruovaných/vybudovaných m2 MK	2014-2020	95,00%	5,00%
	Energetická efektívnosť budov	č. 1 – znižovanie tepelných únikov, výmena okien, zateplenie budov, výmena striech č. 2 – presadzovanie využitia alternatívnych miestnych energetických zdrojov	Spotreba tepla, energetická úspora, náklady na teplo	2014 - 2020	95,00%	5,00%
Zlepšenie sociálnej infraštruktúry, vzdelávacích služieb a zdravotníckej starostlivosti	Rozvoj sociálnych a zdravotníckych zariadení	č. 1 – zriadenie, vybudovanie priestorov pre sociálne a zdravotnícke zariadenie č. 2 - podpora služieb zameraných na posilnenia postavenia rodiny v spoločnosti č. 3 - zvýšenie úrovne prevádzkovania školských zariadení – MŠ a ZŠ, detské ihriská č. 4 – podporovanie centier voľného času č. 5 – podpora záujmových združení a ich zapájanie do akcií obce č. 6 - podpora služieb zameraných na starostlivosť o starších obyvateľov obce, realizácia domu seniorov, podpora rozšírenia služieb v oblasti zdravotníctva	Počet zariadení, výška pridelených finančných prostriedkov na podporu záujmových združení, počet realizovaných akcií za účasti združení, kapacita MŠ a ZŠ	2014 - 2020	95,00%	5,00%
rozvoj obce a rozvoj bývania	Tvorba rozvojových zámerov bývania a obnovy bytov	č. 1 – vypracovanie ÚPN zóny pre vytypované lokality určené v územnom pláne obce na bývanie č. 2 – výstavba obecných nájomných bytov	Počet vypracovaných ÚPN – Z, Počet vybudovaných obecných bytov	2014 – 2020	100,00%	0,00%
zvýšenie úrovne spoločenského a kultúrneho života	Podpora uchovania verejných budov	č. 1 – vypracovanie projektov vyhodnocujúcich súčasný stav budov a ich následná rekonštrukcia a prestavba prípadne ich nevyhnutné opravy č. 2 – realizácia rekonštrukcie budov	Počet spracovaných projektov, realizované rekonštrukčné práce	2014 – 2020	95,00%	5,00%
	zvýšenia atraktívnosti územia z hľadiska cestovného ruchu	č. 1 –vybudovanie informačného systému o obci	Počet novovybudovaných informačných tabúl	2014 – 2020	100,00%	0,00%
	Podpora kultúrno-spoločenských aktivít	č. 1 – vytvorenie miesta pre každodenné stretávanie obyvateľov obce a trávenie voľného času, internetová kaviareň č. 2 – vypracovanie projektu –	Návštevnosť knižnice, počet knižných jednotiek, počet miest na relax	2014 - 2020	90,00%	10,00%

zlepšenie a ochrana stavu životného prostredia		územného plánu zóny pre vytypovanú lokalitu s umiestnením golfového ihriska č. 3 – vypracovanie projektu zázemia golfového ihriska, multifunkčného ihriska a hracích plôch č. 4– vybudovanie plôch a objektov pre konanie športových a kultúrnych podujatí	a oddych, realizovaný projekt amfiteátra, počet realizovaných podujatí v priestoroch amfiteátra			
	Podpora záujmových činností zameraných na uchovanie tradícií	č. 1 – podpora činnosti ľudových folklórnych súborov a spevokolov, ktoré podporujú rozvoj kultúry v obci č. 2 – podpora obnovy tradičných remeselných činností organizovaním tradičných remesiel	Počet podujatí s účasťou folklórneho súboru, počet realizovaných aktivít združenia zameraných na tradičné remeslá	2014 - 2020	50,00%	50,00%
	Znižovanie emisií	č. 1 – vypracovanie projektu kanalizácia a jej následná realizácia - zníženia negatívnych dopadov na živ. prostredie (vytvorením izolačnej zelene, zberný dvor a pod.) č. 2 – vybudovanie izolačnej zelene v blízkosti komunikácií č. 3 – podpora cyklistickej dopravy v obci č. 4 – podpora projektov využívajúcich alternatívne zdroje energie (pri rekonštrukciách objektov, ako aj novostavbách) č. 5 – zabezpečenie možnosti napojnia sa na splaškovú kanalizáciu u novonavrhovaných lokalít bývania, výroby, rekreácie a pod. č. 6 – u novovznikajúcich výrobných prevádzok podpora zavádzania technológií neznečisťujúcich ovzdušie (kontrola zámerov podnikateľov) č. 7 – modernizácia a rekonštrukcia existujúcich zariadení – odlučovače	Počet vysadenej zelene, počet zriadených zdrojov alternatívnej energie, rozšírenie sietí a počet nových prípojok, veľkosť plôch lesných pozemkov v katastrálnom území	2014 – 2020	95,00%	5,00%
	Minimalizácia tvorby komunálnych odpadov a zníženie likvidácie odpadov skládkovaním	č. 1 – osvetová činnosť v oblasti nakladania s odpadmi č. 2 – podpora triedeného zberu odpadov č. 3 – vybudovanie zberného dvora č. 4 – zavedenie triedeného zberu BRO č. 5 – vybudovanie obecného kompostoviska č. 6 – predchádzanie vzniku a sanácia čiernych skládok	Počet realizovaných vzdelávacích aktivít v oblasti ochrany ŽP, štatistika množstva triedeného odpadu, počet čiernych skládok v sledovanom období	2014 – 2020	95,00%	5,00%
	Ochrana povrchových a podzemných vôd	č. 1 – podpora ochrany obecných vodných tokov pred znečistením v ÚPN obce č. 2 – udržiavaním vodovodnej siete zabezpečovať dodávku kvalitnej vody bez strát rozvodmi vody č. 3 – pri rozvoji obce zabezpečiť dostatočné zdroje, akumuláciu a rozvody vody aj pre novonavrhované aktivity	Počet realizovaných m kanalizačného potrubia, počet realizovaných kanalizačných prípojok, kapacita spotreby vody	2014 - 2020	100,00%	0,00%
	Uplatňovanie environmentálnej	č. 1 – zvyšovanie environmentálneho povedomia	Počet odstránených	2014 – 2020	90,00%	10,00%

rozvoj hospodárstva a znižovanie zamestnanosti	politiky	<p>č. 2 – obnova poškodeného životného prostredia (zlepšovanie kvality pôdy, sanácia skládok, výsadba zelene...)</p> <p>č. 3 – spracovať miestny územný systém ekologickej stability</p> <p>č. 4 – podpora projektov zabraňujúcich erózii</p> <p>č. 5 – spracovať dokument starostlivosti o dreviny</p>	<p>skládok odpadu, počet vysadených drevín, kvalita pôdy, vypracované programy ekologickej stability, vynaložené prostriedky na zabránenie erózii pôdy</p>				
	Zvýšenie ekonomickej aktivity malého a stredného podnikania	<p>č. 1 – zlepšenie prístupu k finančným zdrojom z podporných programov zabezpečením informovanosti o rôznych možnostiach financovania</p> <p>č. 2 – vybudovanie a udržiavanie komplexnej infraštruktúry v obci (ČOV, splašková kanalizácia, verejné osvetlenie, ÚPN a =UPN – Zóny, kamerový systém pre udržanie bezpečnosti a ochranu prostredia...)</p> <p>č. 3 – vypracovanie územných plánov zóny pre vytypované lokality na podnikateľskú činnosť</p> <p>č. 4 – vybudovanie technickej infraštruktúry vrátane prístupových komunikácií v týchto lokalitách</p> <p>č. 5 – vytváranie podmienok na rozvoj finálnej výroby na báze domácich zdrojov formou podpory malých a stredných podnikov využívajúcich miestny potenciál a vytvárajúcich pracovné miesta</p> <p>č. 6 – vytváranie podmienok na rozvoj finálnej výroby na báze domácich zdrojov</p> <p>č. 7 – podpora malých a stredných podnikov využívajúcich miestny potenciál vytvárajúcich pracovné miesta</p> <p>č. 8 – podpora združovania sa podnikateľských subjektov v obci s cieľom zvýšiť konkurencieschopnosť podnikov</p>	<p>Výška pridelených prostriedkov na projekty, Počet realizovaných projektov, dĺžka a plocha MK, dĺžka realizovanej kanalizačnej siete, počet novovytvorených pracovných miest, miera zamestnanosti, počet podnikateľských subjektov,</p>	2014 - 2020	95,00%	5,00%	
rozvoj cestovného ruchu	Podpora kapitálového vstupu do rozvojových investícií cestovného ruchu	č. 1 – vypracovanie komplexných informácií pre potenciálnych zahraničných investorov (napr. o daňovom, odvodovom systéme, cenách prenájmov, technickej a sociálnej štruktúre, komparatívnych výhodách regiónu a pod.)	Návštevnosť webovej stránky obce, podnety a žiadosti podnikateľských subjektov	2014 - 2020	95,00 %	5,00 %	
	Podpora tvorby produktov cestovného ruchu a zvyšovanie kvality už poskytovaných služieb návštevníkom obce	<p>č. 1 – osвета medzi obyvateľmi obce o možnosti realizácie agroturistiky ako základnej platformy pre rozvoj turistického priemyslu v obci</p> <p>č. 2 – zvyšovanie kvality všetkých služieb zmonitorovaním ich potrieb a určením možností riešenia ich problémov</p> <p>č. 3 – zlepšenie informačného systému v obci (vypracovaním koncepcie informačných tabúl, informačného centra a pod., a ich následnou realizáciou</p> <p>č. 4 – využitie prírodného</p>	<p>Počet realizovaných osvetových a informačných podujatí, miera spokojnosti občanov so službami, informovanosť občanov, množstvo informačných tabúl, množstvo</p>	2014 - 2020	95,00%	5,00%	

		<p>potenciálu s dôrazom na zabezpečenie jeho ochrany</p> <p>č. 5 – vytvorenie možnosti rekonštrukcie a sprístupnenia verejných budov</p> <p>č. 6 – podpora projektov umožňujúcich predĺženie turistickej sezóny (oddychová zóna, kryté bazény, ihriská tenisové, multifunkčné ihrisko, cykloturistické trasy, náučné chodníky a pod.)</p> <p>č. 7 – vytvorenie vhodných podmienok na pestovanie tradičného folklóru (poskytnutie priestorov na nácvik a pod.)</p> <p>č. 8 – oživenie ľudových tradícií (oboznámenie sa prostredníctvom kroniky, prípadne žijúcich pamätníkov s tradičnými remeslami, zručnosťami a podpora ich oživenia v obci – formou kurzov a pod.)</p> <p>č. 9 – podpora projektov určených na prezentáciu tradícií (skanzen, náučný chodník , detské ihriská pre rodiny s deťmi, sprístupnenie a oprav budov a pod.)</p>	<p>a frekvencia poskytovania priestorov za účelom rozvoja folklóru, množstvo vynaložených finančných prostriedkov na a obnovu či výstavbu alebo rekonštrukciu priestorov určených pre kultúru</p>				
	Skvalitnenie a zestetizovanie životného prostredia	<p>č. 1 – zmiernenie negatívnych vplyvov komunikácii</p> <p>č. 2 – zestetizovanie verejných priestorov v obci vypracovaním urbanistických štúdií jednotlivých priestorov a ich realizáciou (vrátane urbanistického dizajnu – lavičky, parkové osvetlenie, smetné koše a pod.)</p> <p>č. 3 – rekonštrukcia objektov vo vlastníctve obce</p>	<p>Počet podnetov na znečisťovanie ŽP, počet zrekonštruovaných objektov, kvalita ovzdušia a miera hluku</p>	2014 – 2015	100,00 %	0,00 %	
	Zviditeľnenie sa, propagácia obce	<p>č. 1 – periodická aktualizácia webovej stránky obce</p> <p>č. 2 – vydávanie propagačných materiálov o obci</p> <p>č. 3 – zakladanie nových tradícií v obci (organizovanie festivalov v amfiteátri navrhovanom v ÚPN obce a pod.) na prilákanie turistov</p> <p>č. 4 – vydávanie periodickej obecnej tlače (noviny, časopis a pod.)</p>	<p>Návštevnosť webovej stránky a miera spokojnosti obyvateľov s webovým sídlom obce, počet realizovaných podujatí obce, turistická návštevnosť, počet publikácií vydaných obcou</p>	2014 – 2020	70,00 %	30,00 %	

5 Programová časť

5.1 Zabezpečenie realizácie

Jednotlivé projektové zámery obce budú uskutočňované na základe rozhodnutí obecného zastupiteľstva a podľa finančných možností, a to z vlastných zdrojov a zo zdrojov domácich a zahraničných grantov, prípadne zo sponzorských príspevkov.

Na finančné zabezpečenie podpory regionálneho rozvoja možno použiť prostriedky:

- štátneho rozpočtu,
- štátnych fondov – dotácie,
- rozpočtu samosprávnych krajov,
- rozpočtu obcí – vlastné prostriedky
- prostriedky fyzických osôb – sponzorský príspevok alebo dar,
- prostriedky iných právnických osôb – sponzorský príspevok alebo dar,
- úvery domácich bánk,
- úvery a príspevky medzinárodných organizácií.

Dôležitým doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja môžu byť prostriedky zo štrukturálnych fondov Európskej únie. Možnosť získať verejné finančné zdroje z rozpočtu Európskej únie a národného rozpočtu Slovenskej republiky je často previazaná na schopnosť obce spolufinancovať rozvojové projekty z vlastných zdrojov, prípadne zo zdrojov súkromných investorov.

Prehľadné usporiadanie rozvojových zámerov umožní obci orientovať sa v škále dostupných podporných zdrojov, ako aj podmienok na získanie týchto zdrojov. Pomoc zo štrukturálnych fondov je určená regiónom a oblastiam, ktoré vykazujú nízku úroveň hospodárskeho rozvoja. Podľa platných pravidiel Európskej únie sú podporované tie regióny, ktoré zodpovedajú ekonomicky a geograficky stanoveným cieľom štrukturálnej politiky.

V programovacom období 2014 – 2020 bude môcť obec čerpať z Integrovaného regionálneho operačného programu a Operačného programu Kvalita životného prostredia. Ďalej je možné využívať aj zdroje cez projekty cezhraničnej a nadnárodnej spolupráce a ďalších podporných programov.

Ďalšími možnosťami financovania projektov disponujú ministerstvá, perspektívne Košický samosprávny kraj a rôzne súkromné a alebo vládne nadačné fondy na území Slovenska či iných štátov. Bankové inštitúcie poskytujú okrem komerčných úverov a pôžičiek i podporné programy pre spolufinancovanie životaschopných projektových zámerov .

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

Vypracovaním Plánu rozvoja obce Beniakovce sa plní jeden zo základných princípov regionálnej politiky, a to princíp programovania. Implementácia jednotlivých projektov si vyžaduje konkrétnych ľudí, ktorí budú viesť projekt od začiatku do konca.

Projekty možno uskutočňovať vlastnými silami obce alebo za pomoci externistov. Prepojenie interných a externých nositeľov projektov urýchli proces realizácie stratégie, resp. môže prebiehať paralelne realizácia viacerých projektov naraz.

Zabezpečenie realizácie jednotlivých aktivít predstavuje schematické usporiadanie 4 orgánov: riadiaceho, výkonného, finančného a kontrolného.

Riadiaci orgán – starosta obce a obecné zastupiteľstvo. Starosta obce je Ing. Miroslav Halás ktorý bol zvolený na volebné obdobie 2014 - 2018, obecné zastupiteľstvo má 7 poslancov. Úlohou riadiaceho orgánu je dozeráť na správne plnenie jednotlivých aktivít.

Výkonný orgán - je zastúpený pracovníkmi, ktorí sa budú podieľať na naplňaní jednotlivých opatrení. Pri jednotlivých opatreniach bude vybraná súkromná firma, na základe VO, ktorá zabezpečí danú činnosť, prípadne realizuje dané práce, či venuje sa danej činnosti.

Finančný orgán - bude mať na starosti vedenie účtovníctva obce a bude riešiť finančné náležitosti. Finančný orgán predstavuje účtovníčka/ekonómka obce .

Kontrolný orgán – Kontrolór obce bude dohliadať na správne a efektívne využitie zdrojov.

Orgány zodpovedajú za systém riadenia PRO a v prípade čerpania pomoci EÚ a dotácií i za systém riadenia pomoci, čerpanie dotácií a použitie úverových zdrojov.

Obec má reálne skúsenosti s realizáciou investičných a neinvestičných projektov na podporu regionálneho rozvoja z vlastných zdrojov i z cudzích zdrojov, čo je dobrým predpokladom úspešného riadenia projektov aj v budúcnosti.

5.2 Monitorovanie a hodnotenie

Proces monitorovania a následného hodnotenia sa robí sústavne počas celej doby, ktorá bola určená na zrealizovanie jednotlivých aktivít. V danom prípade sa jedná o roky 2015 až 2020, počas ktorých je potrebné zabezpečiť finančné aj organizačné zabezpečenie jednotlivých

projektov. O monitoring a kontrolu jednotlivých aktivít sa stará hlavný kontrolór obce, prípadne sa zriadi koordinačná skupina. Hodnotiace správy budú predkladané starostovi obce a obecnému zastupiteľstvu najmenej jedenkrát ročne.

6 Záver

Program rozvoja obce Beniakovce je spracovaný na obdobie 2014 – 2020 v súlade nadradenými dokumentmi.

V prípade naplnenia rozvojovej stratégie obce Program rozvoja obce Beniakovce prispeje k:

- zlepšeniu technickej infraštruktúry a sociálnej a hospodárskej situácie obce,
- zvýšeniu atraktivity obce, tým aj prilákanie nových obyvateľov a investorov,
- skvalitneniu a zvýšeniu záujmu o šport, rekreáciu, turizmus, cestovný ruch a to nielen v obci a v regióne
- zlepšeniu stavu životného prostredia v obci

Program rozvoja obce (PRO) je základný kameň koncepčného a systematického rozvoja obce v horizonte 5 – 10 rokov. Z tohto dôvodu dosiahnutie strategického cieľa PRO presahuje hranice jedného volebného obdobia a pri jeho formulácii, ako aj formulácii línie krokov k jeho dosiahnutiu, by malo dôjsť k zhode na úrovni vedenia obce a jej obyvateľov. Na druhej strane, tak ako všetky koncepčné a strategické dokumenty, ktoré nie sú právne záväzné, aj PRO je natoľko dôležitý a užitočný, nakoľko sa mu tieto vlastnosti pripisujú.

7 Prílohy

Príloha č. 1

Dotazník obce Beniakovce realizovaný za účelom spracovania PHSR obce – záverečná správa

01.01.2016

Základné údaje

Názov výskumu

Dotazník realizovaný za účelom spracovania PHSR obce
Beniakovce

Autor

Bc. Lucia Palečková

Jazyk dotazníka

 Slovenčina

Doba trvania

január – marec 2016

Výsledky

1. Máte v obci Beniakovce trvalé alebo prechodné bydlisko?

Odpoveď	Odpovede	Podiel
● trvalé	161	100,00 %
● prechodné	0	0,00 %
● iné	0	0,00 %

Grafické zobrazenie:

Väčšina respondentov má v obci trvalý pobyt, prípadne sa v obci dlhodobo zdržiava.

2. Ste s bývaním v obci Beniakovce spokojná/-ý?

Odpoveď	Odpovede	Podiel
● Ano som spokojný/á	158	98,14 %
● Som dostatočne spokojný/á	3	1,86 %
● Som mierne nespokojný/á	0	0,00%
● Som nespokojný/á	0	0,00%

3. Ako hodnotíte rozvoj a napredovanie obce v období posledných 5 rokov?

Odpoveď	Odpovede	Podiel
● pozitívne	159	98,76 %
● negatívne	0	0,00 %

Dotazník PHSR obce Beniakovce – výsledky

● neviem sa vyjadriť	2	1,24 %
● iné	0	0,00 %

4. Odkiaľ najčastejšie čerpáte informácie o obci a jej aktivitách?

Odpoveď	Odpovede	Podiel
● rozhlas	99	61,49 %
● úradná tabuľa	28	17,39 %
● internet	32	19,88 %
● priatelia, známi, rodina	0	0,00 %
● iné	0	0,00 %

5. Ktoré z nasledujúcich oblastí sú podľa Vás v obci najpotrebnejšie a je potrebné riešiť a rozvíjať ich čo najskôr?

Priorita	počet odpovedí	podiel
Vybudovanie splaškovej kanalizácie	125	77,64 %
Miestne komunikácie a chodníky, verejné priestranstvá	115	71,43 %
Rozvoj ľudských zdrojov (podpora znižovania nezamestnanosti)	74	45,96 %
Rozmiestnenie informačných tabúl	42	26,09 %
Kamerový bezpečnostný systém	40	24,84 %
Monitorovanie a likvidácia nelegálnych skládok odpadu	19	11,80 %
Športové ihriská	15	9,32 %
Revitalizácia centra obce	14	8,70 %
Energetická sieť – opravy, rozšírenie, prekládky	14	8,70 %
Rozvoj odpadového hospodárstva – všeobecne	10	6,21 %
Rozvoj kultúry, kultúrnej činnosti, športu a služieb – všeobecne	10	6,21 %
Ekonomický rozvoj (rozvoj malého podnikania)	8	4,97 %
Kultúrne podujatia obce a občianskych združení	8	4,97 %

Dotazník PHSR obce Beniakovce – výsledky

Prírodné a kultúrne dedičstvo a ochrana životného prostredia – všeobecne	7	4,35 %
Základná a materská škola	7	4,35 %
Využívanie obnoviteľných zdrojov energie (slnko, biomasa....)	5	3,11 %
Potraviny, pohostinstvá, cukráreň	4	2,48 %
Starostlivosť o zdravotne postihnutých občanov	3	1,86 %
Ubytovacie služby	2	1,24 %

6. Vaše poznámky, postrehy a námety:

7. Pohlavie

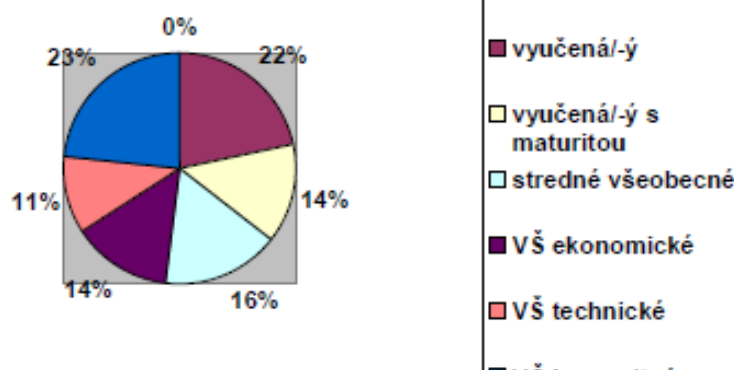
Odpoveď	Odpovede	Podiel
● muž	68	40,96 %
● žena	98	59,04 %

8. Vek

Odpoveď	Odpovede	Podiel
● Do 19 rokov	7	4,3 %
● Od 20 do 29 rokov	64	40,12 %
● Od 30 – 49 rokov	45	27,77 %
● Od 50 – 64 rokov	31	19,14 %
● 65 rokov a viac	15	9,26 %

9. Vzdelanie

10. Ekonomická aktivita

